

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25.—	celo leto naprej	K 30.—
pol leta	13.—	za Ameriko in vse druge države	K 35.—
četri leta	6-50	celo leto naprej	K 35.—
na mesec	2-80		

Vprašanjem glede inšarator se naj pošlje za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu (spodaj, desno) št. 5, telefon št. 53.

Redna vsak dan sveder izvenredno modroje in pravnika.

Inšarator velja: peterostopna pošta vrsta za enkrat po 20 vin, za dvakrat po 18 vin, za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parite in zbirana vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih inšaratorjih po dogovoru. Upravištvu naj se pošljejo naročila, reklamacije, inšaratorji i. t. d. in je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pisarna naročila brez istodobne vplačila naročila se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 53.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

na dom dostavljen:		v upravištvu poštarnice:	
celo leto naprej	K 20.—	celo leto naprej	K 25.—
pol leta	12.—	pol leta	15.—
četri leta	6.—	četri leta	8.—
na mesec	2.—	na mesec	3.—

Dopisi naj se hranijo. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu: Kmallova ulica št. 5 (v pristanišju levo) telefon št. 54.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 10. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta proti Romuniji. Severovzhodno od Cernahevice so zavrnile naše čete romunske napade. V obmejnem prostoru južno od Hatszega smo izrgali sovražniku goro Negrolul. Plen iz bitke pri Braševu šteje do sedaj 1175 vjetih, 25 topov, med njimi 13 težkih, mnogo municijskih voz in orožja, 2 lokomotivi, nad 800 večidel s provijantom obloženih železniških vozov in mnogo drugega vojnega materiala. Porazeno II. romunsko armado nasledujemo v gorovje. Armada generala v. Arza je vrgla zadnje sovražne čete, ki so se ustavljale ter ravnokar dosega izhode v ravnino reke Csik in v kotlino Györgyö.

Z ruske fronte je poročati samo o zavrnitvi sovražnih sunkov v pokrajini pri Ludovi in o zavzetju vasi Herbatov ob Narajovki s strani nemških čet.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Ob primorski fronti so prešli Italijani po osemdnevni močni pripravi z artiljerijskim ognjem in minami večeraj popoldne v odseku med Gradom pri Mirnu in Doberdobskim jezerom v splošni napad na naše pozicije na Kraški visoki planoti. Bil je časten dan za naše se tam boreče čete. Trajni ogenj jih ni mogel omajati. Z nezlomljeno silo so zavrnile silni naskok z najtežjimi izgubami za sovražnika in brez izjeme obdržale svoje pozicije.

Boji ob fleimstalski fronti trajajo. V pokrajini Lusije je vjela ena naših patrolj 53 mož. Več močnih italijanskih napadov na odsek Gardinal-Busa alta smo odbili. Tudi med Sugansko dolino in dolino Adize je sovražnik mestoma zelo delaven. Ob Pasubiju se vrši večja bitka.

JUGO - VZHODNO BOJIŠČE.

V Albaniji nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

DOGODKI NA MORJU.

V noči od 8. na 9. t. m. je oblozila neka naša mornariška flotilja hidroplanov letalsko postajo in pristaniške naprave v Valoni uspešno z bombami. V noči od 9. na 10. t. m. je zelo uspešno napadla neka naša mornariška letalska flotilja vojaške objekte v Tržiču ter sovražno letalsko postajo pri Gradežu, druga flotilja pa kolodvor in vojaške naprave v San Giorgiju di Nogaro. Večkrat sta zadeli v polno. Vsa letala so se s teh podvzetij kljub silnemu obstreljevanju vrnila nepoškodovana.

Brodovno poveljništvo.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 10. oktobra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Fronta generalfeldmaršala prestolonaslednika Ruprehta Bavarskega.

Tudi včeraj je sovražnik pred vsem v večernih in nočnih urah močneje napadal na veliki bojni fronti med Ancro in Sommo. Vsi napadi so ostali brezuspešni. Poskušeni francoski napadi vzhodno od Vermandovillersa so bili preprečeni. Fronta nemškega prestolonaslednika.

Na obeh straneh Mose živatni artiljerijski boji in boji z metali min.

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Baskkega.

Pri koloniji Ostrov (ob Stohodu, severozapadno od Lucka) smo vrgli Ruse iz ekspanirane pozicije ter zavrnili protisunke. Zapadno od Lucka nobenega infanterijskega delovanja. Nemški oddelki so s prav majhnimi lastnimi izgubami zavajevali vas Herbatov (zapadno od Narajovke) vjeli 4 častnike in 200 mož ter vpletili nekaj strojnih pušk.

Armadna fronta generala kavalerije nadvojvode Karla.

V Karpatih so se ponesrečili ruski protinapadi pred našimi dne 8. oktobra zavzetimi pozicijami.

Bojišče na Sedmograškem.

Ob vzhodni fronti je šlo povsod naprej. Izhod iz gorovja Hargitta in Baroly v gornjo in dolno dolino Alute je izsiljen. Na obeh straneh Braševa prodirajo zmogovite čete tik za poraženimi Romuni. Dosele je bilo iztridnevne bitke pri Braševu pripeljanih: 1175 vjetih, 25 topov, med njimi 13 težkih, mnogo municijskih voz in orožja; poleg tega smo vpletili: 2 lokomotivi in nad 800 deloma z živili obloženih vagonov. Glasom soglašajočih poročil vseh čet je utrpel sovražnik zelo težke krvave izgube. Zapadno od prelaza Vulkan smo zavzeli obmejno goro Negrolul. Armadna skupina generalfeldmaršala von Mackensena.

Položaj je neizpremenjen.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Sovražnik je nadaljeval svoje napade na bolgarske čete v loku Črne (vzhodno od železnice Bitolj-Florina). Pri Skočiviru je dosegel majhne uspehe. Sicer smo ga povsod zavrnili.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

Iz predzgodovine romunske vojne.

C. in kr. ministrstvo zunanjih zadev objavlja zbirko diplomatskih aktov glede razmerja med Avstro-Ogrsko in Romunsko v času od 22. julija 1914 do 27. avgusta 1916. Zbirka obsega 111 aktov.

Romunija se odtegne zavezniški dolžnosti.

Dne 22. julija 1914. sporoči grof Berchtold poslaniku v Bukarešti, grofu Otokarju Czerninu, da naj zaupno naznani kralju in Bratianu skorajšnje izročitev note Srbiji.

Dne 26. julija pravi grof Berchtold v brzojavki grofu Czerninu, da pričakuje od Romunije strogo nevtralnost in v slučaju agresivnega nastopa Rusije lojalno sodelovanje.

Dne 28. julija brzojavka poslanika v Bukarešti, da garantira kralj Karol nevtralnost v slučaju srbsko-avstro - ogrske vojske. Kralj pravi nadalje, da žal v slučaju nastopa Rusije ne smemo računati na vojaško podporo Romunije. Dostavlja, da ga nobena sila na svetu ne more prisiliti kedaj, da bi zagrabil za orožje proti monarhiji.

Dne 6. avgusta sporoči kralj grofu Czerninu sklep kronskega sveta, v katerem ni mogel doseči izpolnitve zavezniške dolžnosti. Enako soglasno pa se je pridružil Rusiji kot nemogoča zavrnila. Poslanik je mnenja, če bi oživila parola o razdelitvi monarhije instinkte proti nam, da bi se tudi Romunska oglašila, v tem slučaju pa bi kralj Karol rajši odstopil, kakor se udeležil.

Ententa na delu.

Dne 23. avgusta sporoča grof Czernin, da delujejo Rusi z dalekosežnimi obljubami in velikim terorizmom in delajo ministre osebno odgovorne za protirusko politiko.

Dne 13. septembra. Grof Czernin poroča, da se je pod vtiskom vojnih dogodkov v Galiciji agitacija za dejansko udeležbo Romunske na strani entente zelo povečala.

Dne 22. septembra. Grof Czernin sporoči Bratianu o težkočah, ki se stavijo prevozu vojnega materiala v Turčijo. Enake zahteve se stavijo pozneje še večkrat.

Dne 23. septembra. Ker je kralj Karol težko bolan, ima grof Czernin razgovor s prestolonaslednikom Ferdinandom. Prestolonaslednik pravi, da zahteva ves svet vojno proti nam. Nemogoče je bojevati se z Rusijo, vse drugo je mogoče. Na pripombo poslanika, da ve, da sta kralj in prestolonaslednik nezmožna izdajstva, pravi prestolonaslednik, da bi bila to največja felonija ter bi se zdel samemu sebi kot podlež.

30. septembra. Kralj Karol sporoči poslaniku pismeno, da upa doseči v prihodnjem kronskem svetu nevtralnostno izjavo. Kakor sporoča grof Czernin pozneje, se kronski svet vsled sporazuma strank sploh ne vrši. Zdi se, da je napetost prestana. Opuščanje rezervistov v velikem obsegu.

9. oktobra. Grof Czernin poroča o avdijenci pri kralju Karolu. Kralj se joka. Pravi, da ima samo še eno željo: Da bi umrl in storil konec.

10. oktobra. Kralj umrl.

2. decembra. Kakor poroča grof Czernin se zdi, da se vsi merodajni krogi zedinjajo na to, da posežejo zgodaj spomladi 1915 aktivno v vojno. Odvisno bo le od nadaljnjih operacij ali nam bo padla Romunija v hrbet, ali se bo nenadno zavedla, da je njena častna dolžnost, da se bori bok ob boku ob naši strani.

Italijanski vzgled.

11. maja 1915. Bratianu pravi, da bo njegovo stališče, če udari Italija, sila težavno. Vendar ima poslanik vtisk, da se pričinja Romunija vsled naše velike zmage v Galiciji obotavljati.

23. maja. Baron Burian pravi v brzojavki grofu Czerninu, da se ne vdaja nobeni prevari, da je Romunija stopila že močno v stik z našimi sovražniki, treba pa je vedno iznova naglašati, da bi bile pridobitve Romunije na škodo monarhije prekarne in da je za Romunsko življenski pogoj, da je Rusija poražena, nasprotno pa romunska pomoč za triumi Rusije samomor.

26. maja. Kralj pravi, da bo poskusil vse, da ostane nevtralen, vladarji pa ne morejo vedno storiti kar hočejo. Kralj meni, če bi bili poraženi, bi se nevihta obrnila direktno proti dinastiji.

10. junija. Baron Burian grofu Czerninu. V Bukarešti je treba zopet opozoriti, da je v našem interesu odločiti Rusijo od Balkana z močno Romunijo, dočim ne bo Rusija trpela, da bi se med njo in Carigrad trajno vrinila romunska desetmilijunska država.

23. junija. Grof Czernin govori z Bratianom o aktivni kooperaciji Romunije z nami, opozarja na zopetno zavzetje Lvova in na naše nevzdržno prodiranje. Bratianu pravi, da ne more vladati proti deželi in pravi, da bodo Rusi morda v 14 dnevih zopet pričeli z ofenzivo.

16. julija. Bratianu je sporočil grofu Czerninu, da mu pod nobenim pogojem ni mogoče dovoliti prevoza municije v Turčijo.

28. avgusta. Grof Czernin poroča, da izjavljajo kralj Ferdinand,

Bratianu in notranji minister soglasno, da bo eventualna ofenziva proti Srbiji provzročila sicer veliko razburjenje v Romuniji, sicer pa ne bo imela nobenih posledic.

Romunske čete na naših mejah.

Dne 10. septembra je imel grof Czernin zelo resen razgovor z Bratianom, ki je izjavil, da je treba poslati na mejo četam ojačenja, da odgovori na enake korake Avstro-Ogrske in na našo zatvoritev meje. Bratianu je zagotovil, da nima nobene pogodbe z entento, ki bi mu nalagala dolžnost nas napasti; prepričan je, da ne nameravamo ničesar proti Romuniji, upoštevati pa mora razburjenje javnega mnenja, ki pričakuje od nas napada.

Dne 11. septembra pooblašča baron Burian poslanika, da izjavi romunskemu ministrskemu predsedniku, da nikakor ne nameravamo Romunije napasti. Zatvoritev meje se je odredila tudi ob švicarski meji in izvzemši nekaj točk tudi ob nemški meji.

Dne 14. septembra je bil grof Czernin v enourni avdijenci pri kralju, ki ga je končno pooblastil poročati, da bo izdal, če preključimo zatvoritev meje, ukaz, da se čete umaknejo. Ker je izvedel takoj po avdijenci, da je zatvoritev meje praklicana, sporoči to kralju.

V razgovoru 17. septembra ostane Bratianu kljub kraljevi obljubi pri tem, da je mogoče čete umakniti šele v kakih 14 dneh, češ, da je vsem Romunom pred očmi usoda Belgije in da mora dati deželni prepričanje, da čuva nad njeno varnostjo.

Vsled naraščanja gibanja za mobilizacijo običe grof Czernin Bratianu, da mu sporoči, da bi nas mobilizacija v Romuniji prisilila zahtevati pojasnil. Razgovor se vrši predno gre Bratianu v ministrski svet. Druga brzojavka poroča, da je ministrski svet sklenil, za enkrat opustiti nove vojaške korake.

V brzojavki 25. septembra grofu Czerninu odobrava baron Burian popolnoma naglas njegovih besed. Spomin naj Bratianu, da je imela pridružitve Romunije centralnim državam namen postaviti Rusiji mogočeno oviro za prodiranje v Srednjo Evropo in na Balkan. Ker se celo Bolgarska sedaj oprošča od strahu pred Moskoviči, naj bi naša Romunska še prav posebno energično, da stopi na pot, ki ji jo predpisuje zgodovina, interes in pamet.

Grozeča ruska invazija.

Dne 3. novembra naroči baron Burian, ker je dobilo armadno poveljništvo poročila o ruskih koncen-

LISTEK.

Moj dopust.

(Pismo iz dnevnika gđ. E. G. s Kanalskega Vrha.)

V. N.

Gradec, 8. maja 1916.

Predraga! Nedavno si me prosila, naj Ti pišem kaj zanimivega iz mojega življenja. Vodi pa, to življenje je tako enolično in monotono, da bi Te prav malo zanimala ta prozaična vsakdanost. Pač nekaj! Jutri grem na desetdnevni dopust. Huraj-sa! Veš, stotnik od ženiškega štaba, moj poveljnik, je zlata duša! Davi, to sem ravno vrtil planimeter po

načrtu, da izračunam kubaturo za nasip med nekimi profili pri stavbi državne ceste v Dravski dolini, je vstopil v pisarno. Potreplje me po ramih, pa mi pomežikne z levim očesom: »Jutri lahko odidete na desetdnevni dopust!« Pomisli, Dušica, brez vseh molenovanj in prošenj pri raportu deset dni zlate svobode po dolgih mesecih tega ciganskega vagabundiranja.

O, pozdravljen moj lepi dom tam na zelenem Pohorju! Tale kapa — pa lovski klubok, tale revolver — pa lovška dvocevka, strelski jarek — pa Ruška kočja pri Sv. Arehu — o! kaka velika razlika! Kako bo gledala moja mamica. Veš, moja mati je priprosta ženska, ampak njeno srce je plemenito! Gladila in božala me bo kakor deteta. Jaz pa se najem

dobrih žgancev, ki si mi jih Ti, Dragica, tam doli na Kanalskem tolikokrat s polento nadomestila — pa jo kar vrezem v naše zelene gozde. In če bom ustrelil kakega »črnega plpeka« (divjega petelina), dam ga nagačiti, da bo nama nekoč krasil tih domok.

Priljavil sem si že kovčeg. Vanj sem zdeval vse lepe, pa grenke spomine s fronte. Med njimi so Tvoja lepa, idealna pisma s posušenimi ciklamci, ki si mi jih pošiljala v Sveto, tisto umazano gnezdo nad Bata-mi, — košček granate imam, ki se mi je pred nosom zarila v zemljo, pa mi dala poštno brco, potem imam škatljico za nosni tobak, darovano od krčmarice »pri Oštirčku«. Tvoje sestre gospe Francke. Tale škatljica mi je zelo dragocena. Dobil sem jo

pa tako-le: Na binkoštni ponedeljek je bilo. Dobili smo povelje, odkuriti na Vrh. Nad Ročnjem in Marijlnem Celju onstran Soče so rudečkasti kolobarčki dima v zraku naznanjali prve laške šrapnele. Trije smo bili. Inženir Ronal, pl. Tamasz, pa jaz. Dasiravno oba fanatična Madžara, smo se vendar prav dobro razumeli. Cesta s trga proti gradu je bila na voglu zaprta. Železje, kramenje, žca, tramovje, vse je bilo tam nagrmadeno. Krenili smo skozi Oštirčkovo klet, pa ga še pri gospe Francki poštenu »lucakali«. Imela je izvrstno črnino. Pravili smo: saj ga pijemo itak za prehod v posmrtno življenje. — Naenkrat sem iztaknil na polici zavojček tobaka za njuhanje, pa to le škatljico. Francka mi je po prošnji darovala kar obeje. In tale škatljica

se me drži v resnici kakor berača uš. Škaputir, rožnovenec, vse lepe spomine dobre mamice sem nejeze izgubil, škatljica pa, ki sem jo nosil — vseh šest mesecev, ko sem se klatil tam doli — vedno pri sebi, mi je ostala. Pa nam je tudi vsem trem dobro služila s svojo aromatično vsebino, ko nam je primanjkovalo drugega tobaka. Sedaj jo poneseš domov, pa si jo shranim na častnem mestu.

Ostani mi dobra in zdrava! Že danes Ti pošljem prijazne pismanske pozdrave Tvoj V.

Dodatki: Ravno ko sem si v najljubši modri pol črni zaupno: »Pa-s-tir-ic pa pravi jare, jare ...« je vslo-pil vujak in mi prinesel povelje: ... se ima jutri poslati kot centec v središču za ... v Neotnu. — Postal sem bil

od Broda. Na našem levem krilu so dospeli francoske in ruske čete pred novo bolgarsko obrambno črto, ki gre od Kenalov do Prespanskega jezera.

Angleško uradno poročilo.

8. oktobra. Na fronti pri Solunu navadno obstreljevanje. Na fronti ob Strumi smo našli pred svojimi črtami 1500 padlih sovražnikov. Naše čete na konjih so prodrle do črte Kakaraška - Salmak - Homondos ter zadele ob malo odpora. Bolj proti severu smo zasedli vasi Cavdarmah, Osmali in Haznatar.

Vojna z Rusijo.

RUSKO URADNO POROČILO.

8. oktobra. Poročati ni ničesar pomembnega.

Kovel in Lvov.

Iz Petrograda poročajo: Ruski vojaški strokovnjaki soglašajo v sodbi, da sta centralni državi zadostno močni, da držita mesti Kovel in Lvov pod vsakim pogojem tudi nasproti novi močeni ofenzivi.

Časten dan za branitelje Krasa.

Osem dni je trajal najgroznejši italijanski artiljerijski ogenj, osem dni so ljuto delovali metalci min, nato še le je presodil vojskovodja d' Aosta, da je artiljerijska priprava končana, nastopi naj infanterija. Vojni poročevalci pravijo, da je italijanska infanterija na raznih frontnih delih že opetovano poskusila naskočiti, ali povsodi jo je zadržala že naša artiljerija, sedaj pa je navadila velika italijanska masa od Mirnskega Grada do Doberdobskega jezera in se zagnala proti našim pozicijam. Naše uradno poročilo pravi, da so tam se boreče čete odbile z nezlomljeno močjo sovražni naval. Nastopila je torej tudi naša infanterija in tako je naša infanterija in artiljerija pogonila sovražnika proč od naše črte, izjalovil se je velikanski italijanski juruš, kar z veseljem navdaja vsakega, kdor čuje o tem nadčloveškem borenju in kar vsakega navdaja s strmenjem nad močjo braniteljev. Osem dni so obsipali Italijani naše branitelje z najhujšim ognjem. Vojni poročevalci pravijo, da so na primer neki dan od zore do poldneva črto poldruga kilometra obsuli s 1500 granatami, na drugem frontnem delu so obmetali eno stotnjo tekom dveh ur z 2000 strelji. In vendar so branitelji vztrajali, obdudovanja in najvišjega priznanja je vredna ta vztrajnost, ko pa je sovražnik v masi naskočil, so mu pokazali branitelji, da so tu in da branijo Kraška tla, čez katera hoče sovražnik vdreti v Trst.

V vojaškem razmotrivanju k večeršnjemu poročilu čitamo:

Italijanski naval v masah na naše pozicije med Vipavsko dolino in Doberdobskim jezerom, pred katerim se je izvršila artiljerijska priprava, dolga in silno intenzivna, kakoršne še ni bilo na temu bojišču, se je izjalovil prvi dan infanterijske bitke brez pridržka in z najtežjimi izgubami za sovražnika. Uradno poročilo proslavlja to zmago za časten dan za naše tam boreče se čete. Tudi to pot gre za posest Komenske planote, za prebitje v smeri na Kostanjevico. Za sedaj so naskočili samo severni del visoke planote, ki je bil tudi v sedmi soški bitki pozorišče razljučenega borenja; proti južnemu odseku med Doberdobskim in morjem se sunek najbrže še le vrši. Nad tri tedne so rabili Italijani za pripravo za osmo soško bitko; močno zmanjšane čete so bile zopet popolnjene, deloma z moštvo omih čet, ki so bile poslani po šteti soški bitki domov, da se retablirajo. Torej moramo soditi, da sovražnik napada z enako silo kakor sredi septembra; takrat je sestavljalo d' Aostovo armado 20 infanterijskih brigad, 15 berzaljerskih bataljonov in ena kavalerijska divizija, skupno 175.000 mož.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

8. oktobra. Na našo novo pozicijo na masivu Busa Alta (Vanoi-

Cimone) je podvzel sovražnik v noči na 7. ponovne napade, katere je podpiralo ljuto bombardiranje. Bil je, kakor je mogoče konstatirati naš opazovalec, vsakokrat vržen nazaj s težkimi izgubami. Silno artiljerijsko delovanje sovražnika na Colbriconu, dolina Travignolo, v zoni Col di Lana, gorenja Cordevolska dolina, in na Punti del Forame, gorenja dolina Boite, na katero je naša artiljerija odgovorila z enako ljutostjo. V Ziljski dolini so razpršili naši težki kalibri močno sovražno kolono, ki je korakala iz Mavtna v Belo. Na južni fronti artiljerijsko delovanje, nekoliko močnejše na Krasu. V odgovor na sovražno obstreljevanje Tržiča so vrgle naše baterije nekaj granat na vojaška taborišča pri Komnu. V manjših praskah smo vjeli okoli 30 mož. Naša artiljerija je obstreljevala bežeča letala, ki so vrgla nekaj bomb na kraje Asiago, Gallio in Fon-zaso, ne da bi napravila kako škodo.

8. oktobra. Naša ofenziva v pusti in gorati pokrajini med Avislem in Vanoitom beleži nov sijajen uspeh. Ob izviru Vanoita so naši alpini včeraj zajurili važen vrh Manoka (2456 m) in masiv Busa Alta. Sovražna trdno okopana posadka se je srdito branila in je bila večinoma uničena. 20 preživelih, med njimi poveljnik tega odseka, je bilo vjetih. Na pobočjih malega Ragunta (gorenja dolina Boite) so poskusili manjši sovražni oddelki, da bi iznenadili naše izpostavljene pozicije. Pustilo se jim je, da so se približali na kratko distanco, nato so bili obsuti z nenadnim ognjem iz strojnih pušk in iz pušk. V dolini Travignolo tudi včeraj neprestano ogrenj sovražne artiljerije, kateri pa ni mogel preprečiti, da smo svoje pozicije izdatno ojačili. Na ostali fronti navadna artiljerijska podjetja. Na Gorico je padlo nekaj težkih granat, ki so poškodovale razna poslopja in eno italijansko vojno bolnišnico.

Cadorna o naših napadih na Krasu.

Vojni poročevalec izvaja v opisu osme bitke na Goriškem, da Cadorna govori povodom artiljerijske bitke na Krasu o napadih z naše strani. To mora osupniti, čemu ta neresnična trditve, ko se ni zganil za napad niti eden naših oddelkov v kraških pozicijah. Cadorna pač ni nima dosti upanja na prebitje naših kraških pozicij, zato le že naprej hotel pokazati, kako so trde in sporičil je, da avstrijski oddelki celo napadajo Italijane, ko se ti pripravljajo na ogromno novo bitko. Po končani ofenzivi na italijanski strani ne bo manjkalo praznih izgovorov.

Italija zahteva Smirno in Konio.

«Corriere della sera» priobčuje članek senatorja Franchettija, ki piše, da se morajo priznati zahteve Italije glede vilajetov Smirne in Konie. Znani publicist Piazza se pridružuje Franchettiju.

Bitka ob Sommi.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

9. oktobra popoldne. Severno od Somme je bila noč mirna. Južno od Somme medsebojno obstreljevanje z artiljerijo. V okolici Royeja so Nemci zelo živahno obstreljevali francoske pozicije pri Canny sur Matzu. Francoska artiljerija je enako odgovarjala. Z ostalega dela fronte ni poročati ničesar. 9. oktobra zvečer. Ob Sommi trajno delovanje naše artiljerije. Zlasti živahen ogenj v odgovor v pokrajini jugozapadno od Barleuxa, Belloya in Denlecourta. Dopolodne smo zavrnili v boju z ročnimi granatami sovražni napad iz naprej molečega dela gozda Saint Pierre Vaast vzhodno od Raucourta. Malo pozneje smo s svojim ognjem

strojnih pušk razpršili sovražni izvidni oddelek, ki je prodril iz gozda severovzhodno od Bouchavesnesa. Z ostalih delov fronte ni poročati ničesar.

Belgijsko uradno poročilo.

9. oktobra. V pokrajini Het-sas je namerila belgijska artiljerija uspešen uničevalen ogenj na sovražne obrambne naprave. Z ostalih delov fronte ni poročati ničesar.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

9. oktobra dopoldne. Napredovali smo ter pripravili postojanke vzhodno od Le Sarsa na Butte de Warlencourt.

9. oktobra popoldne. Severno od okopa »Stuik« smo pridobili tal, prizadejali sovražniku težke izgube ter vjeli 6 častnikov in naš

200 mož. Uspešno smo vdrl v sovražne jarke južno od Arrasa. Sovražnik je vdrl jugovzhodno od Souchesa v vrtino, ki jo je napravila granata, mi pa smo ga takoj s težkimi izgubami vrgli ven.

9. oktobra zvečer. Na raznih točkah severno od Ancre smo uspešno uporabljali z uspehom plin. Sovražno odgovarjanje je bilo slabotno. Našim patroljam se je posrečilo vdreti v njegove jarke in vjeti nekaj sovražnikov. V okolici Neuville, Saint Vaasta in Loosa smo izvršili mnogo izvidnih pohodov. V vseh slučajeih smo vdrl v sovražne jarke, prizadejali sovražniku izgube na mrtvih ter vjeli več mož. Tri stotnja strojnih pušk smo razdeljali. V sovražnih jarkih smo napravili mnogo škode.

Letalski napad na Stuttgart.

Stuttgart, 10. oktobra. (Kor. ur.) Pravočasno najavljeno je prispelo sinoči dvakrat ob 8:45 in ob 9:22 neko sovražno letalo nad Stuttgart. Vrglo je nekaj bomb, ki pa niso zadele niti ljudi, niti poslopj.

Reims in Verdun.

Iz Curiha poročajo: Reims in Verdun stojita zopet v silnem ognju nemških topov.

Anglija in nevtralne države.

Kodanjski »Ekstrabladet« izve iz dobre vira, da angleška nota, ki je imela za posledico ustavitev švedskega izvoza, ni bila poslana samo Švedski, marveč da je to cirkularna nota, ki je bila najbrže poslana vsem nevtralnim državam. Sedaj se posvetujejo razne vlade o tej noti.

Homatije na Grškem.

Novi grški kabinet.

Profesor atenske univerze Lambros, ki ni nikdar nastopal aktivno v političnem življenju, je sestavil novo grško ministrstvo, katerega značaj je, kakor vse kaže, čisto posloven. Novi ministrski predsednik je 65 let star, njegovi odnošaji napram kralju so zaupni, napram Venizelosu in ententi korektni. — O novem kabinetu se poroča:

Atene, 10. oktobra. (Kor. urad.) Reuter. Kabinet bo jutri zaprižeden. Za notranjega ministra je imenovan Thesos, znanje zadeve prevzame Zalostasas, general Drakos je imenovan za vojnega ministra, admiral Damianos ostane mornariški minister.

Provizorična vlada v Solunu.

Pariz, 10. oktobra. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča iz Soluna: Semkaj so prispeli člani provizorične vlade.

Lambros posredovalec med kraljem in Venizelosom.

Berlin, 10. oktobra. Pariško časopisje imenovanja profesorja Lambrosa za min. predsednika ne sprejema neprijazno. Lambros je dosedaj posredoval med kraljem, katerega učitelj je bil, in Venizelosom.

Kralj Konstantin veruje v nemško premoč.

Atene, 8. oktobra. (Kor. urad.) Voditelj grške delavske stranke Drakulos je bil pri kralju, kateremu je dejal, da zasleduje opasno politiko, ki ga lahko konečno spravi ob prestol. Kralj je odgovoril: Ako pogine dežela, ni nič na tem ležeče, kaj se zgodi s prestolom. Kralj je dal razumeti, da je vedno veruje v vojaško premoč Nemčije in da bi nemška invazija pomenila konec Grške.

Revolta v grški armadi.

Pariz, 10. oktobra. (Kor. urad.) »Temps« poroča iz Aten, da je kavalerijski polk iz Larise, ki se je pridružil solunskemu gibanju, odšel v Solun.

Preklicani pozivi.

Zeneva, 9. oktobra. (Kor. urad.) Francoski listi poročajo iz Aten: Vpoklic letnika 1916 pod orožje je bil odložen.

Grški dijaki v Švici za vojno.

Bern, 10. oktobra. Grški dijaki, ki študirajo na švicarskih visokih šolah, so sklicali zborovanje v Neuchâtel ter so poslali kralju Konstantinu brzojavko, ki ga pozivlja, da naj se postavi na čelo svoje svoje armade ter zvest idealom helenizma osvobodí domovino sovražne bolgarske invazije. Drugo brzojavko so poslali dijaki provizorični vladi.

Romunski konzul v Patri in metropolit v Solunu prijeta radišpionáža.

Atena, 10. oktobra. (Kor. urad.) Agence Havas: Romunski konzul v Patri je bil prijet radišpionáža in odveden na neko francosko ladjo. Metropolit v Solunu Aquatangelis je bil tudi prijet radišpionáža.

Zopet poostrena podmorska vojna?

Ameriške skrbi.

Najnovejše vesti o dogodkih na morju pričajo, da so nemški podmorski čolni razvili zopet živahnejše delovanje. Kakor znano, zahteva velik del nemške javnosti, ki ima danes tudi že morda večino nemškega parlamenta za seboj, obnovitev poostrene podmorske vojne, ki je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Z ozirom na grozeči konflikt z Združenimi državami je Nemčija dne 5. maja poostreno podmorsko vojno ustavila in obljubila, da njeni podmorski čolni v bodoče ne bodo torpedirali nobene trgovske ladje, ne da bi jo popreje posvarili in rešili njene potnike in posadko. Do sedaj še ni nobene vesti, da bi bila Nemčija to svojo obljubo, ki je bila povrh še pogojna, z besedami ali dejanji desavuirala. Pač pa so se pojavili nemški podmorski čolni ob sami ameriški obali in so v vodah, po katerih so dosedaj nemoteno plavale z ameriškim vojnim materijalom natoovorjena ladje v ententna pristanišča, začeli izvrševati svoj nevarni posel. Naravno je, da je to napravilo na Amerikance največji vtis in da izrablja ententa te dogodke, da naskučva Ameriko proti Nemčiji. Že prihajajo poročila o »mučnem vtisu« v ameriških krogih in izključeno ni, da se razvije nova afera med Združenimi državami in Nemčijo. Zato zasluži dogodki na morju največjo pozornost vse javnosti.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLNI PRED AMERIŠKO OBALO.

»Le Journal« izve iz Washingtona, da je bil prihod nemškega podmorskega čolna »U 53« za vso Ameriko senzacija. Amerika ve sedaj, da je njeno brodovje v slučaju vojne z Nemčijo v lastnih vodah ogroženo. Vožnja »U 53« je resno svarilo Nemčije in v sedanjem trenutku, ko se vrši razgovor o vojni podmorskih čolnov, zelo važen simptom.

V Boston je dospela brezžična brzojavka angleškega parnika »Westpoint«, ki poroča, da je bil parnik napaden 40° in 25' severne širine in 69° zapadne dolžine od podmorskega čolna. Glasom privatne brzojavke je bil »Westpoint« torpediran in se potaplja. Posadka je šla v čolne. Točka, kjer je bil napad izvršen, leži ob navadni transatlantski poti.

Kolonia, 10. oktobra. (K. b.) »Köln. Ztg.« javlja iz Washingtona 8. t. m. Do danes o polnoči je bilo potopljenih že šest angleških ladij, prišedših iz Kanadskih pristanišč. Brezžični pozivi na pomoč prihajajo ves dan. 17 ameriških razdiralnih čolnov je šlo na pomoč.

London, 10. oktobra. (K. b.) Reuterjev biro javlja iz Novega Yorka, da so rešeni moštvo in potniki šestih, včeraj potopljenih ladij, ne pa moštvo parnika »Kingstown«. Amerikanski razdiralci, ki vozijo rešeno moštvo enega parnika, morda »Kingstowna«, so na potu v Novi York in Boston. O »Kingstownu« ni nič znano. V registru ladij ni tega imena.

V soboto zvečer je podmorski podmorski 53 odšel od tu in srečal ameriški parnik »Kanado«, ki ga je ustavil in po pregledu njegovih papirjev zopet pustil naprej. Ob 6. uri je srečal parnik »Strathdene« in ga torpediral, ko je bilo moštvo prestopilo v čolne. Parnik »Westpoint« je bil torpediran ob 11. uri 45 minut. Na vrsto je prišel potem parnik »Stefano« ob 4. uri 30 min. Na parniku je bilo več potnikov, med njimi mnogo Amerikancev. Sodi se, da je bila ladja prej posvarjena, predno je bila torpedirana, ker so vsi, ki so bili na krovu, zapustili ladjo in so bili po razdiralcu odpeljani. Parnik »Stefano« je bil včeraj še na površju, a sodi se, da je resno poškodovan. Parnik »Kingstown« je bil torpediran ob 6. zvečer, potem parnika »Blomendisk« in »Christian Knudsen«. Vest o teh napadih se je hitro razširila. Mnogo parnikov, pripravljenih za odhod iz raznih pristanišč, se ni odpeljalo. Mnoge ladje so bile brezžičnim potom posvarjene, zapustile so teritorialne vode in navadno morskot pot.

Amsterdam, 10. oktobra. (K. u.) Glasom poročila nekega tukajšnjega lista poročajo iz Amsterdama, da je dobila proga Holland - Amerika od svoje pisarne v Ameriki sporočilo, da je bil parnik »Blommersdijk« potopljen.

Amsterdam, 10. oktobra. (K. u.) I. isti prihajajo brzojavno poročilo, da je dobilo ravnateljstvo proge Holland - Amerika iz Novega Yorka poročilo, da je vsa posadka »Blommersdijka« rešena in dospela v Novi Jork. Parnik je bil ob pol 8. zvečer torpediran tri milje od Nantucketa. Vrednost parnika »Blommersdijk« stane na 2 in pol milijona.

Amsterdam, 10. oktobra. (K. u.) Reuter poroča iz Washingtona, da so ameriške oblasti priznale vsaki izmed bojnočih se skupin, da sme nastopati s podmorskimi čolni dokler se drže za to veljavni mednarodnih določb, da so pa nujenja, da morejo dovesti napadi podmorskih čolnov pri Nantucketu vendar do raznih težkoč. Oblasti se boje, da more spraviti sosedstvo flotilje podmorskih čolnov blizu ameriških voda v tek razna zelo komplicirana vprašanja nevtralnosti in da bi lahko nastale resne diference, če store podmorski čolni svoje delo tako blizu ameriške obali, da bi njih nastop imel kolikor toliko značaj blokade.

London, 9. oktobra. (K. b.) Glasom Reuterjevega urada javlja »Daily Telegraph« iz Washingtona: V razmerju med Nemčijo in med Združenimi državami je vsled torpediranj v bližini ameriškega obrežja prišel nov opasen element, ker so se angleške križarke na nujno prošnjo Združenih držav umaknile iz bližine ameriških voda. »Times« poročajo iz Newporta, da si je podmorski čoln 53 preskrbel popoln zapisek prihajajočih in odhajajočih ladij in sel poter takoj na delo.

London, 10. oktobra. (K. b.) Reuterjev biro javlja iz Novega Yorka: Nekaj jutrajnih listov se je takoj oglasilo proti blokadi ameriškega brodovja po nemških podmorskih čolnih.

Obramba ameriške obali.

Washington, 9. oktobra. (K. u.) Mornariški oddelek je pričel s pripravami za patrulliranje ameriški vojnih ladij ob obali, da v slučaju potrebe posrbe za to, da podmorski čolni ne kršijo nevtralnosti Zedinjenih držav.

Nemški cesar Wilsonu.

London, 11. oktobra. (K. b.) Reuter javlja: 9. t. m. Nemški poslanik grof Bernstorff je bil danes pri prezidentu Wilsonu in mu je izročil pismo nemškega cesarja. To pismo je odgovor na Wilsonovo pisanje o ameriški pomoči prebivalstvu na Poljskem. Pred sprejemom grofa Bernstorffa je Wilson zastopnikom časopisja izjavil, da bo zahteval, naj Nemčija popolnoma izpolni svoje Ameriki dane obljube. Rekel je, da nima pravice dvomiti, da Nemčija stori, kar je obljubila. Čuje se, da je Wilson vznemirjen zaradi operacij podmorskih čolnov v obližju ameriškega obrežja in da hoče na to opozoriti nemškega poslanika.

London, 9. oktobra. (K. b.) Reuter: Po obisku nemškega poslanika pri prezidentu Wilsonu je bilo povedano, da se ni govorilo o miru, da pa je Wilson omenil včerajšnje napade podmorskih čolnov na atlantskem obrežju. Nemški poslanik je Wilsonu izjavil, da nima nikakih informacij iz Nemčije, a gotovo je, da bo Nemčija izpolnila gotove, že dane obljube.

Neresnične vesti o korespondenci med cesarjem Viljemom in Wilsonom.

V Ameriki so bile razširjene govorice, da ima berlinski ameriški veleposlanik Gerard, ki se nahaja na potu v Washington seboj lastnorčno pismo cesarja Viljema, ki apelira na Ameriko, da naj posreduje mir. Te govorice se označujejo v Berlinu kot prazne izmišljotine.

Amerika in vojna.

Iz Haaga poročajo: Predsednik Wilson je 6. t. m. v nekem govoru v Omahi izjavil, da je Amerika ravno tako, kakor vsak narod na svetu pripravljena se bojevati, toda le za pravično in važno stvar. Wilson pravi, da so korenine evropskega spora še skrite in stvar spora še ni do ločena. Če hočemo uporabiti svojo silo, hoče narod vedeti, za kaj. Sifa Amerike ne bo stopila v boj samo za posebne pravice ali samo iz narodne častihlepnosti. Konečno je izročil predsednik željo, da bi svet spoznal, da so Zedinjene države pripravljene izbrati svoje sile za vzdržanje miru med človeštvom.

Potopljeni ladje.

Iz Berna poročajo: Norveški parnik »Trinitas« je bil torpediran, 24 mož je rešeno. Angleški parnik »Isle of Hastings« je bil torpediran. Angleški parnik »Lantana« se je potopil. Angleški ribiški parnik »Magnus« je bil potopljen.

»Morgenbladet« poroča: List »Flammarck Amstaterdams« poroča, da so trije nemški podmorski čolni v soboto obstreljevali brezžično postajo ob Marmoralni obali ter zbiti on jambor. Veš ljudi je bilo ubitih.

Pariz, 10. oktobra. (Kor. urad.) »Le Journal« poroča, da in list

francoska ladja »Fraternite«, prihajajoča iz Fecampa, torpedirana. Parnik »Basseindse« je bil napaden od dveh podmorskih čolnov in obstrjeljevan, mogel pa je zbežati. »Petit Parisien« poroča iz Lorienta: Francoski parnik »Blavel« (1110 ton) je bil torpediran. Preživeli so došli v Lorient. Poleg »Blavela« je potopil neki nemški podmorski čoln v istih vodah parnik »Irma« (844 ton) in tri druge parnike, kakor tudi angleški oboroženi parnik »Verdun« (4295 ton). Posadka poslednjega parnika je večinoma poginila. Iz La Rochelle poroča isti list potopitev premogovnega parnika »Cap Nazagon«. Posadka je rešena.

Razne politične vesti.

— Avstrijske stranke in obnovev parlamentarnega življenja. Z resolucijo, ki so jo izročile vse tri skupine gosposke zbornice min. predsedniku (glej »S. L.« št. 231.) je stopilo vprašanje obnovev parlamentarnega življenja v Avstriji v aktualni stadij. Iz resolucije gosposke zbornice pa je razvidno, da ne gre toliko za zopetno sklicanje državnega zbora samega, kolikor za zasedanje delegacij, ki ste le nekaka odbora dunajškega in budimpeštanskega parlamenta. Češki člani gosposke zbornice so pri tem še zahtevali, da morajo biti k delegacijskemu zasedanju pozvani in pripričani vsi delegati z vsemi jim po ustavi pritikajočimi pravicami. Stranke državnega zbora ne zavzemajo jedotnega stališča. Za sklicanje parlamenta pa tudi za sklicanje delegacij brez zasedanja državnega zbora so Poljaki in Rusini. Brezpozorno za sklicanje državnega zbora se ogreva del nemškega Nationalverbanda, nemški krščanski socijanci stavijo nekatere pogoje, nemški radikalci so »iz višjih narodnih ozirov« proti zasedenju državnega zbora. O stališču čeških strank pišejo »Narodni Listy«: Češke stranke se sicer oficijalno še niso izjavile, toda ni dvomiti, da bi se kar najbolj energično zastavile za obnovev parlamentarizma, ako bi bila uveljavljena svoboda govora in predlogov, ako bi vsi izvoljeni poslanci mogli zasesti svoja mesta in bi bilo upati na plodno in mirno parlamentarno delovanje. Toda kaj bi imel narod od parlamenta, ako bi bilo delovanje poslancev že v naprej omejeno z različnimi garancijskimi dogovori in bi se dal zastopnikom ljudstva z novim naredbenim potom uvedenim poslovnikom nagobčnik? Kaj bi bil javnosti parlament brez svobodne tribune? Zato po bač boljše, ako v oči in v stranke počakajo, da se razmere razjasnijo in omogočijo obnovev zdravega, svobodnega in silnega parlamentarnega življenja. Češki socijalni demokrati so se izrekli na konferenci v Pragi 7. oktobra proti sklicanju delegacij brez predhodnega zasedanja državnega zbora. Češki klerikalci so za sklicanje parlamenta in delegacij. Stališče slovenskih in hrvatskih narodnih poslancev pač ne more biti drugačne, kakor je stališče, ki ga zavzemajo češke narodne stranke. Iz vsega tega pa je razvidno, da od konference načelnikov strank, ki se sestanejo 23. oktobra na Dunaju, ni pričakovati nobenega pozitivnega rezultata.

— Madžari in vprašanje Srednje Evrope. Pred meseci tako živahno gibanje za gospodarsko enotnost centralnih držav je precej potihnilo. Ideja »Srednje Evrope«, kakor je krstil to gibanje Friderik Naumann je naletela namreč na jako tehtne pomisleke in kompetentni državni faktorji se za njo niso mogli ogreti. Ostri njeni nasprotniki so bili od vsega začetka Madžari, ki so odklonili idejo zlasti s svojega ožjega narodno-gospodarskega stališča. Budimpeštansko socijološko društvo je priredilo o vprašanju »Srednje Evrope« spomladni celo vrsto diskusijskih večerov, katerih so se udeleževali najodličnejši madžarski krogi. Te diskusije so sedaj izšle v posebnem izdanju glasila Huszadsk Szászad (XX. stoletje) ter so tako vsakomur pristopne. Stališče govornikov je po večini odklanjajoče, pa tudi oni, ki ideje principijelno ne odklanjajo, zastopajo stališče »da nŕedo noče imperijalistične ali militaristične Srednje Evrope, seveda pa na drugi strani tudi ne madžarske politike s skrajno obrambno carino, da nikdo noče ekonomsko ali kulturno svitariti Srednje Evrope in ne germanizacije pa tudi madžarizacije; tudi se ne more proglašati nemške kulture kot največje, na drugi strani pa tudi francoske ali angleške ne; Srednja Evropa ne more biti nobenoma največji cilj, kakor bi ne bila največje zlo.« Nekateri govorniki, ki Naumannove ideje niso principijelno odklanjali, pa

poudarjali, da se Srednja Evropa ne da preje odivotvoriti, dokler ne bo rešeno japonsko-rusko in poljsko vprašanje.

— Ruski vojni cilj. V svazi z govorom nemškega državnega kancerja, ki je osnažil Anglijo kot glavnega sovražnika Nemčije, opozarja »Frankfurter Ztg.« v obširnem članku nemško javnost, da naj se tudi glede Rusije ne vda nikakim iluzijam. Del nemškega časopisja se trudi dokazati, da bo Rusija po vojni zopet postala prijateljica Nemčije, zlasti ako ji Nemčija pomaga, da dobi pristop k svobodnemu morju. Publicisti, ki razpravljajo o tej možnosti, se postavljajo na stališče, da je treba Rusom pri mirovnih pogajanjih pomagati, da dobe izhod na svobodno morje v Perzijskem zalivu. Na ta način bi se razbilo tudi rusko-angleško prijateljstvo. Kaj je realnega na teh načrtih? Glavni vojni cilj Rusije je res pristop k svobodnemu morju. Toda ali bi jim Perzijski zaliv v tem oziru res zadoščal? Ljudje, ki so na Nemškem naravnost navdušeni za načrt: dajmo Rusom Perzijski zaliv in razbili bodemo orient, ne vedo niti povedati, kaj naj bi Rusi delali na obalah Indijskega oceana. Zakaj hoče Rusija k velikemu morju? Ker jo v to silijo ogromni gospodarski interesi. Težišče ruske države se nahaja v Evropi in gospodarsko težišče evropske Rusije gre vedno bolj proti jugu. Carigrad in Dardanele to sta nepremakljiva cilja ruske politike že stoletja sem. Ni ga pristanišča na evropski obali, ki bi moglo Rusiji nadomestiti Dardanele. O Perzijskem zalivu kot dohodu Rusije na veliko morje ne more biti govora, saj je oddaljen od Kaspiškega morja 1500 km in visoke gore ga ločijo od gospodarskih središč. Ruski vojni cilj Carigrad ostane torej nezpremenjen. Kdor torej Turčiji pomaga da si ohrani Carigrad, ta more z Rusijo skleniti premirje in morda začasno korektno odnošaje, toda nič več. Rusi svojega načrta ne bodo nikdar opustili in nikdar ne bodo nanj pozabili. Zato bi bilo dobro, da bi Nemci pogledali resnici v oči in se ne vdmajali iluzijam, ker bi to pri četverozvezi vzbudilo dojem, da so nemške politike hipnotizirale fiksne ideje. — V ostalem poudarja tudi »Pester Lloyd«, kako je Rusija navzlic vsem slabim izkušnjam ostala neomajna sovražnica Avstro-Ogrske, ki še vedno streže monarhiji po življenju. »P. L.« piše: Ruski list »Ruskaja Budućnost« odkriva z redproti integriteti ogrske države. »R. ko iskrenostjo razbojniške nakane B.« poudarja, da Rusija ne more mirno zavladati v Galiciji, dokler ne bo imela tudi Karpatov. Zato mora anektirati vso severno Ogrsko. V posesti severne Ogrske bo še le Rusija mogla navezati neposredne stike z zapadnimi Slovani. »Lokalanzeiger« poudarja povodom imenovanja podpredsednika dume Protopopova za notranjega ministra, da je s tem ruska vojna stranka ojačena, ker je Protopopov najodličnejši pristaša vojne do skrajnosti. Iz vsega tega je razvidno, da je poleg Anglije Rusija glavni neprijatelj, angleški načrti so naperjeni v prvi vrsti proti Nemčiji, ruski ogrožajo neposredno našo monarhijo in nemško državo, so torej še obsežnejši.

— Novi japonski kabinet. Novi japonski kabinet grofa Terahujia je sestavljen. Terahui prevzame predsedstvo in finance, baron Motono zunanje zadeve, general Ošima vojno, admiral Kato mornarico.

Vesti iz primorskih dežel.

Odlikovan je s signum laudis g. Egon Jezeršek, učitelj na zavodni družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. G. Jezeršek je poročnik v 27. domobranskem pešpolku.

Junaške smrti je padel na tirolskem bojišču Fridrik Kjuder iz Trsta.

Mestna hranilnica v Ljubljani je blagovolila nakloniti za begunce z juga velikodušni dar 1000 K. Ne najdemo besed, da bi se cenjeni Hranilnici na dovolj dostojen način zahvalili za to sočutje in naklonjenost. Naj zadostujejo le naše skromne besede, s katerimi ključemo: Bog povrni oblikrat! Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani.

Goriški deželni glavar dr. Faldati je 9. t. m. počastil s svojim obiskom učiteljski zaposlovalni tečaj v Trstu. Ob 10. uri je prišel v pripravnico ter s navdušenimi besedami bodril gojence k pridnosti in lepemu vedenju. Informiral se je natančno o razmerah učiteljev in učencev ter objubil v vsakem osiru svojo naklonjenost. Obiskal je potem še III. in IV. letnik, pohvalil marljivost gojencev in grojenc ter jih opozarjal na vzornost učiteljskega stanja, kateremu

v varstvo je izročena naša mladina. — Zaposlovalni tečaj štetoj sedaj 90 gojencev in gojenc. Učiteljski zbor štetoj 3 redne in 7 pomožnih učnih moči. Deželni glavar je obiskal tudi zaposlovalne tečaje za slovenske gimnazijce v drugi in g. dan. šol. nadzornika Matejčiča. Ogledal si je vse razrede in se informiral o potrebah dišstva in učiteljstva. V tem smislu je potom posredoval pri namestniku, ki je objubil svojo pomoč.

Iz Cerklja nam poročajo, da je umrl g. Anton Kosmač, bivši deželni poslanec in bivši župan obsežne cerkljanske občine.

Smrt begunca. Ponoči 10. oktobra t. l. se je 73letnemu Mihaelu Lukmanu iz Sovodnje pri Gorici, sedaj stanujočemu v St. Lenartu nad Ljubljano, vtila kri, ter je umrl, predno so mogli poiskati zdravniške pomoči. Pogreb se vrši danes 11. oktobra popoldne.

Umrl je v umobolnici v Kromeržu Emil Klavžar z Grahovega.

Goriško terezijansko kmetijsko društvo se nahaja sedaj v Ljubljani, Hilšerjeva ulica 7/II.

Zapletba premoženja. Odrejena je zapletba premoženja odvetnika dr. Narcisa Basilico in inženirja Salvatorja Bonnesa, ker sta osumljena na zločina proti vojni sili države po § 327. v. z.

Kolonije za vojne invalide v Istri. Predsednik istrske deželne upravne komisije je izdal poziv na Istrane, v katere pravi med drugim: Uvažujoč dejstvo, da prebivalstvo Istre, in torej tudi hrabri Istrani, vračajoči se z bojišča, pripadajo po pretežnem delu poljedelskemu sloju, se nam zdi bolj nego kdaj umestno, da ustanovimo poljedelske kolonije po Istri, in to tem bolj, ker se nam primerna zemljišča lahko dajo na razpolago. V teh poljedelskih kolonijah si bodo invalidi in njih rodbine mogli dostojno preskrbeti kruha in primerne dela, odmerjenega po njihovih fizičnih močeh. Istrani! Pospešujte in podpirajte drage volje in velikodušno to človekoljubno in patrijotično namero! Vsakdo, brez razlike narodnosti in stanu, naj izdatno in z vnmemo sodeluje na ustanavljanju poljedelskih kolonij v Istri, kajti s tem si pridobi velikih zaslug za siromake in trpeče človeštvo. Prispevke bo pošiljali deželni upravni komisiji mejne grofije Istre v Poreču. Sklad, ki se ustanovi, bo služil v pokritje stroškov za zgradbo in uredbo potrebnih poljedelskih poslopj, po običaju kolonskih hiš, hlevov, itd., ter za nabavo poljedelskega orodja, živine itd.

V okolici Kastva v Istri je prepovedan lov na zalce že jedno leto. Zalce se je zaredilo toliko, da kmetje letos posebno tožijo, da jim delajo strašno škodo na poljih. Ponekod je zajec izjedel ves filol. Pa tudi srne se prikazujejo v Brajanih in drugih selih. Ali kaj šele bo to zimo, ko se je namnožilo zalcev, da se ga vidi za vsakim grmom? Kaj bo z žimsko setvijo in kaj bomo jedli prihodnje leto vračajojeto kmetje, ako se ne dovoli lova na zalca.

Družina Ipavec iz Anhovega naj se zglati v pisarni »Posredovalnice za goriške begunce v Ljubljani«, kjer dobi dopisnico Antona Ipavca iz Anhovega, ki se nahaja v ruskem vjetništvu.

Dnevne vesti.

— Sozaje deželnemu odboru. Ob smrti namestnika deželnega glavarja v deželnem zboru g. barona Leopolda Liechtenberg so izrekli deželnemu odboru kranjskem »sozaje še: ministrstvo za javna dela, deželni odbor štajerski, deželni odbor goriški, deželna upravna komisija kraljevstva češkega v Pragi, deželna upravna komisija mejne grofije istrske in vladni komisar tržaškega mesta.

— Odlikovanje. Nadporočnik dr. Fran Spiller - Muys, ki služi v pri 26. brigadni komandi, je odlikovan z vojaškim križcem z vojno dekoracijo.

— Dobrodelni koncert »Glasbene Matice«. 10. oktobra ob 8. uri zvečer je priredila »Glasbena Matica« prvi koncert sezije 1916/17. Kakor pravi letak, so ji bili povod darovni dnevi na korist vojnih invalidov, jetičnim vojnikom, vojaškim vdovam in sirotam. To je dvanaesti dobrodelni koncert »Glasbene Matice« tekom vojne. Spored je sestojal iz klavirskih in violončelskih točk s spremljevanjem klavirja. Igrala sta hrvatska umetnika gg. profesorja Jure Tračkic in Herman Gruss iz Zagreba. »Glasbena Matica« nas je seznanila z obema že v lanski sezoni. Spored kaže, da sta hotela gospoda splošno osrečiti mečano občinstvo. Igrala sta po večini stvari, ki zadovole s svojo melodioznošjo tudi laična slusa. Gospod Jure Tračkic

obvladuje svoj čelo v vsakem osiru in je skoni in skoni čustven umetnik. Zlajral je najprej Saint-Saensov koncert za violončelo in klavir v a-molu in tako postavil večeru krepak umetniški tonaj. Za prehod v zabavnejši del večera si je jzbral Čajkovskega varijacijo na rokokoski tema in končal spored s štirimi drobnejšimi skladbami in z njimi bogato zadovoljil vse taste, ki se niso povzpeli kdovekako visoko in Apoline. Pokazal je svojo odlično bravuro, lepo karakterizacijo in še zlasti toplo čustvovanje. Spremljal ga je gospod profesor Gruss s popolnim umevanjem in nevsiljivo. Dodal je znano Oodardovo kladbico po tretji točki in nekaj po odigranem sporedu. Gospod Gruss je bil s Chopinovim nokturnom v f-motu in v valčkom v as-duru prav pluden in zabaven. Z Lisztovimi ljubavnimi sanjami in rapsoidjo pa je pokazal v odlični meri sigurnost svoje klavirske tehnike. Dodal je drobno skladbico v gorenjih oktavah, eno izmed onih, ki naj posnemajo cingljajoče instrumentke v starih urah. Lani jo je imel v Ljubljani na sporedu in snoči je nspel ž njo ravno tako kakor pred letom. Hvale je bilo mnogo, obisk dober. Navzočih je bilo več odličnjakov, med njimi deželni predsednik grof Attems, ljubljanski župan dr. Tavčar št. d. »Glasbena Matica« spada zdaj med one redkoče, ki nam dajo spričevalo kulture. Sicer je že vse šlo, in kar še ni šlo, se odpravlja. »Glasbena Matica« torej priznanje. P.

— Za namene dni darovanja so izročili gospej grofici Mariji Attems gospod veleindustrijalec Vinko Majdič v Kranju 1000 K, filijalka avstro-ogrskoje banke v Ljubljani 200 K, gospod vladni svetnik Oton pl. Detela 100 K, g. veletržec Hans Krisper 50 kron, g. dr. Josip Kosler, zasebnik in gospod Josip Kosler, grajščak, po 25 kron.

— Gospod Josip Zidar, trgovec in posestnik v Ljubljani, je daroval vojaško najemnico, ki mu je bila nakazana za prostore v njegovi hiši ob Dunajski cesti št. 31 za mesec septembra 1916 v znesku 141 K 44 vin. v štirih enakih delih sledečim dobrodelnim institucijam: Zakladu za vdove in sirote padlih ljubljancov, mestnemu obožnemu zakladu za aprovacijo mestnih revežev ljubljancov, vojnookrbovalnem uradu in Rdečemu križu.

— Za naše bolnišnice. Garnzijski bolnici, II. oddelek, so ob priliki godu presv. cesarja dospela naslednja darila: Osrednje skladišče Rdečega križa po ekscelenci baronici Schwarz: 5 parov čevljev, 10 blazin, 20 prevlek, 36 nogavic, 60 žepnih robcev, 5 steklenic železnatega vina, 2 steklenici konjaka, različna posoda in knjige. Tvrdka Miklavc-Drofenig 6 blazin, blago za 5 duca- tovu prevlek, traki in sukanec. Tvrdka A. Šarahn 2 steklenici malinovca, 4 kg kakes, 4 kg bonbonov. Gospejno oskrbovališče: 1000 cigaret in 4 steklenice malinovca. Gdca. Rozi Duša 10 K. Gdč. Asta Mathanovič, ki so ji bila izročena darila, izreka v imenu obdarovanih bolnikov, vsem blagim dobrotnikom svoj najtoplejšo zahvalo.

— Dr. Tone Gosak. Kakor smo že poročali, se je nadporočnik dr. Tone Gosak, odvetnik v Ptuj, oglašil najprej za Palmanuove. Sedaj piše svoji soprog, da se nahaja na otoku Asinara pri Sardiniji. Sanitetne razmere so ugodne in strogo izvedene. Čuvajo ga bersaglieri. Z njim se nahaja nadporočnik Labourg s Koroskega. Poroča, da so bili trenotki, ko je prišel v italijanske roke, grozni. Na prvi roki ima devet ran z baloneto, ki pa hvala bogu niso opasne. Dr. Gosak, je stal nad dve leti neprenehoma na fronti, se bil na vseh bojiščih s pohodom preko cele Srbije, bil za hrabro vedenje pred sovražnikom odlikovan s signum laudis na traku hrabrostne svetinje, šel na to v Galicijo in od tam na soško fronto, kjer je bil v težkih bojih 16. septembra t. l. zajet. Vsi znanci in prijatelji mu žele skorajšnje okrevanje in srečno vrnitev. — J.

— Iz ruskega vjetništva se je oglašil poročnik Josip Sirk, sin ljubljanskega mesarja in posestnika g. Sirk. Piše, da je zdrav in da se vozi iz Klewa naprej v vjetniško taborišče.

— Slovenski umetnik v težkih časih. Deželna odbor kranjskemu je došla sledeča prošnja: »Slovni deželni odbor! Podpisani najvljudnejše prosj izdatne, po vojni matematiški izračunane podpore, ki jo je po svojem mnenju in po lajavah uglednih strokovnjakov za svoje umetniško delovanje in za resno, po slovenskih razmerah ovirano višje strojenje zaslužil. Podpisani vzdržuje svojo mater, ki mu je sicer prijetno, a posebno v sedanjih časih občutno breme. Ker je življenje zelo težavno, bi bil podplani rad priprav-

ljen umreti, ko ne bi bili stroški za dostojen pogreb preveliki. S primer- nom podporo bi bilo slovenskim umetnikom omogočena izvršitev sklepa, da se dajo korporativno dostojno pokopati, kar bi pomenilo izdatno razbremenitev revnega slovenskega naroda... V usodo vdani...« Na koncu prošnje je naslikana krsta, iz katere gleda neplačan račun. Prijavili smo to vlogo v opomin onim, ki jim vojna ni prinesla ne smrtnih slučajev, ne trpljenja in pomanjkanja, in ki bi lahko z nakupom slik in likov pomagali slovenskim umetnikom. *Gregor Gregorčič*

— Zadržega za stanovanja v Ljubljani. Že zdaj se kaže, da utegne ob novemberskem selilnem terminu nastati velika kaska zadržega za stanovanja. Koliko je že zdaj iskanja in poizvedovanja, kako težko je že zdaj dobiti kako sobico! Te razmere so nastale vsled velikega navala tujecev, med katerimi je dosti takih, ki bi si lahko izbrali drugod prebivališča. Najhuje je pa, da gotovi ljudje kar z draženjem izpodrivajo ljudi iz stanovanj. Tako sta bili te dni sodno deložirani dve stanjki, ki sta vedno točno plačevali najemščino, samo ker so drugi ljudje za dotični stanovanji ponudili nekaj več. Treba bo kaj ukreniti, da se zboljšajo stanovanjske razmere.

— Razglas o vojnih pribitkih k neposrednim davkom za leto 1916, in sicer za zemljiški davek, občno pridobitno, pridobitno po II. poglavju, rentnino in za dohodnino je nabit na deski v mestni hiši, na kar se interesente opozarjajo.

— Ljudskošolske vesti. Za suppletinje so nameščene: Ivana Kramarič v Dvoru, Armela Vremšak v Mekinah in Marija Klavdva v Nevljah. Kristina Pinterič je imenovana za provizorično učiteljico v Vodcah, Albin Razpotnik je nameščeno za supleta v Kamniku.

— Iz ljudske šole. Piše se nam: Dasi živimo v težavnih časih, vendar so se ljubljanske ljudske šole otvorile. Koliko skrbi je nam staršem s tem odvzetih. Poučevanje je seveda otežkočeno radi pomanjkanja prostorov, še bolj pa, kakor čujemo, radi pomanjkanja moških učnih moči, ker morajo po veliki večini učitelji po dva razreda poučevati. Toda kljub vsem nedostatom moramo biti starši veseli, da je vsaj to, kar je, mladina ne bo zaostala, kakor prvo vojno leto. — Pri tej priliki bi se drznili opozoriti merodajne šolske oblasti na neko hibo gleda razdelitve pouka. Morebiti bi bilo umestno in tudi izvedljivo, da bi najnežnejša mladina prvega razreda na onih šolah, ki imajo dopoldanski pouk, imela drugačno razdelitev pouka. Po sedanjih odredbi imajo ti otroci pouk trikrat na teden, vselej po štiri ure. Ali ni štirimu bivanju v šolski sobi za tako nežno telesce venderle preveč? Ali ne bo to na kvar telesnemu razvoju? Iz pedagoških in didaktičnih ozirov pa je po mojem skromnem mnenju to absolutno zavrgljivo. Poznam šolstvo kolikor toliko ter vem, da tak otrok dve uri že se prenese, treh ali celo štirih pa ne. Otroci postane lačen, nastopijo druge telesne potrebe in pa, kar je glavno, duševna utrujenost se pokaže že v drugi uri; — ali nista nadaljni dve uri muka otrokom in učitelju? Če bi bile življenske razmere normalne, da bi imeli otroci dovolj mleka, kruha in sadja s seboj, naj bi že bilo, a pri teh razmerah je to nevdržljivo. — Temu nedostatku bi se morebiti odpomoglo tako, da bi imeli otroci I. razreda ene šole pouk od 8. do 10., druge šole od 10. do 12. ure. Bližnji okoliš naj bi imel prve ure, daljni zadnje. Tako razdelitev bi omogočila v prvem razredu vsakdanji pouk, kar je tudi nekaj. — Končno bi omenil še glede prisiljenega obiska otrok nedeljskih maš. Otroci imajo slaba obuvala, v premočenih čevljih stoje na mrzlih tleh, v šoli in doma bo pa mučno kašljanje, ker bo vse prehlajeno. Naj bi se skupna maša čez zimo opustila, pa se bo poletni in v boljših časih nadomestilo, če bi bilo kaj zamujenega. — Prizadeti oče.

— Smanjanje cerkvenih zvonov v Ljubljani. Pričelo se je smanjanje cerkvenih zvonov v Ljubljani in sicer najprej pri Sv. Jakobu. Tam snamejo štiri zvonove težke skupno 7733 kg. v cerkvi Sv. Florijana dva zvonova, težka 1391 kg.

— Častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje je dobil mestni delavec Matej Gregorič v Ljubljani.

— Umrla je v Ljubljani na Tržaški cesti 17letna hčerka Silva Kunc po kratkem trpljenju. Naše sozajlje!

Cigani so ukradli v Homcu Luciji Štuparjevi okoli 10 kg svinjske maši, raznih oblik in živil. Poskusili so cigani vlomiti tudi v Radomljah, pa so bili pregnani.

Tržne cene in »pričevalni stroški«. Iz Ptujja nam pišejo: Kakor znano, se dobiva v našem in sosednjih okrajih le bučnice zelo dobro oja-

katero si je dobilo letos tudi izven naše okolice mnogo odjemalcev in prijateljev. To olje pa stane sedaj do 12 kron in še višje liter; prodaja se pa tudi že po 14—16 kron. V glasnik štajerske kmetijske družbe berem, da stane 1 liter olja kmeta, ako se računimo neolupljene bučnice po 80 v kilogram, kakor jih plačuje centrala za olje in mast in ako se računijo visoko izdatki za mlin in delo, koma 2 kroni. V resnici so pa ti stroški nižji, ker se dobi pri izdelovanju bučnega olja znane bučne kolače, ki so eno najboljših močnih krmil. V kakem razmerju je sedaj povprečna prodajna cena 14 kron za 1 liter olja s »pridelovalnimi stroški« po 2 K? K temu visokemu dobičku kmeta se pridene trgovec okrogel zaslužek — konzument pa plačaj, če si hočeš kdaj privoščiti kako solato, tako, da si črn.

Ciganka ukradla konja in voz. Kmet Jakob Murko v Pobrežu pri Konjicah je nedavno v temni noči slišal šum in ropot v hlevu. Ko je nato šel gledat v hlev, je v svoje nemalo začudenje opazil, da mu je bila ukradena kobila z žrebetom vred v vrednosti 3500 K in koleselj s konjsko opravo. Poklical je sosedovoga sina Jožefa Tementa, da na biciklu zasleduje predrznoga tata. Še le pri vasi Žurmanec ob hrvatski meji se je posrečilo Tementu dohiteti ukradeni voz. Ko se je približal na 80 korakov, je skočila iz voza Cecilija Jagrinec, ki je pred pol letom služila pri Murkotu kot dekla in ki je bila ciganskega rodu. Ciganka je izginila v bližnjem gozdu, Tement je pa spravil ukradene reči srečno domov.

Nadvojvoda Leopold Salvator v Zagrebu. Kakor smo že poročali, se je mudil te dni v Zagrebu nadvojvoda Leopold Salvator s soprogo nadvojvodinjo Blanko in hčerkami. Dnevi njegovega bivanja v hrvatski metropoli so potekali zelo praznično. Že sprejem na kotelodvoru je bil tako priršen, v imenu mesta je pozdravil visoke goste župan Holjac v hrvatskem jeziku, nadvojvoda je hrvatsko odgovoril. Dne 3. zvečer se je vršil v proslavo visokih gostov sijajni hrvatski koncert, pri katerem so sodelovali odlični hrvatski umetniki Zlatko Baloković, J. Tkalčić in drugi. Zbor zagrebških pevskih društev, v narodnih nošah, je zapel nekaj najlepših hrvatskih, umetnih in narodnih pesmi, ki so se nadvojvodi in njegovi soprogi osobito dopadle. Dne 4. oktobra se se udeležil nadvojvoda cesarske maše ter je nato v velikem spremstvu otvoril vojno umetniško razstavo v vseučiliški knjižnici. V otvoritvenem govoru je slavil junastvo hrvatskih vojakov ter je pri pregledovanju izloženih slik in skulptur posebno pohvalil dela hrvatskih umetnikov prof. Frangeša in Otona Ivekovića. Opoldne je nadvojvoda posetil prostora vojnega pomočnega društva „Prehrane“ ter se je nato udeležil svečanega obeda v banskem dvoru. Zvečer je priredil Zagreb visokemu paru krasno manifestacijo spoštovanja in simpatije. Ob pol 8. se je vršila v gledališču, v navzočnosti uprav blesteče družbe predstava opere „Kavalir z rožo“, pri kateri so sodelovali najodličnejši pevci in pevke, nato je bil v gledališkem foyerju sprejem in čaj. Med tem se je približala gledališču sijajna bakljada in na gledališko teraso stopivšim cesarskim Visokostim so zapeli hrvatski pevci in zasvirala je godba krasno serenado. Med špalirjem navdušene množice se je vrnil nadvojvoda z rodbino po končani predstavi v gledališču v svoj stan. V četrtki in petek si je nadvojvodova rodbina ogledala razne patrijotične, dobrodelne narodno-kulturne naprave, mlade nadvojvodinje pa so posetile tudi nekatere zagrebške trgovine. Visoki gosti so se odpeljali v soboto zjutraj nazaj na Dunaj.

»Dama z kamelijami.« — »Mož brez prihodnosti.« V Kino - Idealu sta se večeraj prvokrat predvajali petdejanska drama »Dama z kamelijami« po znani Verdijevi operi »La Traviata« in trodejavna veseljoigra »Mož brez prihodnosti«. V prvomenovani drami nastopa v glavni vlogi Klara Kimball Young, najlepša in najmičnejša vseh filmskih div. Njena igra ter njenega partnerja, krasna inscenacija ter krasna vsebina te večnolepe opere tvorijo neprekosljive vrline tega filma, ki kar omamlja in očara gledalca. »Mož brez bodočnosti«. Veseljoigra. Nova atrakcija za oboževalce Psiandrove umetnosti: V Psiander kot cowboy, ki se pozneje zopet spremeni v gentlemana. Da je tudi tej vlogi v vsakem oziru kos ta najprijetnejši filmski igralec, tega ni treba posebej poudarjati, ker se bo vsak, kdor si ta briljantni film ogleda, prepričal o tem. Ta prvovrstna filma se predvajata še danes, jutri četrtki in v petek 13. t. m. Predstave trajajo dve uri ob 3., 5., 7. in 9. svečer. Ideal-Kino.

Cekin za 10 kron se je našel v trgovini Marija Tičar, Šolomburgova

ulica št. 1. Dotična dama, ki je posebila cekin, naj se zgleda istotam. Zrebanje razredne loterije. (V. razred, 1 dan.) 60.000 K dobi 82819. Po 20.000 K; 7458, 46875, 102118. Po 5000 K; 9160. Po 2000 K: 15345, 15901, 18425, 29643, 38929, 39200, 44999, 48496, 55336, 56310, 76579, 77504, 82249, 92102, 95393, 95999, 101741, 109982. Po 1000 K: 4381, 4920, 6258, 6463, 7892, 7930, 8366, 13642, 14958, 15557, 18471, 18956, 19150, 20666, 21508, 23284, 24962, 25459, 26038, 26781, 26966, 29118, 32005, 36171, 40900, 41713, 42420, 46346, 47068, 48368, 51228, 56772, 61874, 64060, 64403, 68148, 71453, 72440, 82661, 80697, 83711, 94425, 94283, 102193, 104497, 106254, 111974, 112479, 112864, 114632.

Aprovizacija.

+ Razvrstitev oddaje krompirja. Pri mestni aprovizaciji se bo prihodnji petek in soboto oddajal krompir V petek dne 14. oktobra dopoldne za četrti okraj po sledečem sporedu: 8. do 9. ure št. 1 do 120, od 9. do 10. ure št. 121 do 240, od 10. do 11. ure št. 241 do 360, popoldne od 2. do 3. ure št. 361 do 480, od 3. do 4. ure št. 481 do 600, od 4. do 5. ure št. 601 do 720. — V soboto dne 14. oktobra dopoldne od 8. do 9. ure št. 721 do 840, od 9. do 10. ure št. 841 do 960, od 10. do 11. ure št. 961 do 1080, popoldne od 2. do 3. ure št. 1081 do 1200, od 3. do 4. št. 1201 do 1320, od 4. do 5. ure št. 1321 do 1440. — Razen tega vsak dan zasila oddaja po 10 kg za rodbino od 5. do 6. popoldne. — Drugi okraj pridejo prihodnji teden.

+ Krušne karte. Za 78. in 79. teden, to je za dobo od 15. do vštete-ga 28. oktobra t. l. se bodo pri vseh desetih komisijah oddajale krušne karte v petek, dne 13. oktobra t. l. od 8. zjutraj do 1. popoldne.

+ Nove najvišje cene za sladkor. Z 12. oktobrom bodo uveljavljene v veliko in nadrobno prodajo sladkorja nove maksimalne cene. Te cene so za posamezne kraje različne in bodo povsodi potom okrajnih glavarstev posebno razglašene.

+ Dovoljen izvoz suhih gliv (gob) iz Kranjske. Na ponovna vprašanja naznanja vojna uprava, da je izvoz suhih gliv (gob) iz Kranjske odslej prost in da radi tega transportna dovoljenja niso več potrebna.

+ Uporaba koruznih stročkov kot krmilo. V smislu § 7. ministrske naredbе z dne 15. julija 1916. dr. zak. št. 220, se koruzni stročki ne smejo več porabljati, kakor je bilo to prej navada, za kurjavo ali pa gnojilo, temveč kot krmilo v domačem gospodarstvu. Komur jih kaj preostaja preko domače porabe kot krmilo, jih mora ponuditi komisijonarju vojno žitnega prometnega zavoda. Le - ta jih je dolžan prevzeti in oddati srednjemu zavodu za krmila. V nekaj dnevih se določi cena za te koruzne stročke.

+ Nadomestilo za salatno olje. 1. Zavrelica slezovca (ajbša). Mala množina slezovca čaja, ki se dobi v vsaki lekarni, se polije pri kuhanju zajtrka z vrelo vodo ter se to potem pusti stati do popoldne. Opoldne se potem to zavre ter nekaj časa kuha, potem odcedi ter pusti zgostiti. Shlajena zavrelica se potem s soljo, poprom in kisom pomeša ter s to mešanico polije solata kakor z oljem. Okus nas malo spominja na takozvani estragonov ali kaperni kis. 2. Karagenova zavrelica. Karagen je neke vrste lišaj ali planinski mah, ki ima mnogo maščobe v sebi. 1 dkg karagena (dobi se v vsaki lekarni) se zavre v litru vode, potem se ohladi. Iz zavrelice nastane neka žolčasta tekočina, ki se precedi na situ. Pridene se potem še 5 gramov finega olja kot zabelo. — Obe vrsti olja se morata hraniti na hladu. Napravi naj pa se za enkrat bolj majhna množina, da se ne pokvari napravljeno olje.

+ Krompirjev sir. V gospodinjstvu, kjer je mnogo otrok, torej vedno dosti lačnih in praznih želodcev, je krompirjev sir posebne vrednosti, ker je prvič jako dober in drugič, ker se jako poceni da napraviti. Pot kilogramov belega močnatega krompirja se skuha, potem olupi in pretlača. K temu se primeša 1 kg kislega

mleka in nekaj kumna. Kislo mleko mora biti prav gosto in se vodenno. Ta smes naj se potem dobro zmeša ter poleti dva, pozimi pa štiri dni pusti stati v kleti. Po protoku tega časa naj se dobro unete ter raneli v koso, ki naj se nalaže v kolaričo ter dobro pokrijejo, da ne pride prah ali mrčes do njih. Posuše naj se potem v zraku v senci in nato shranijo v kleti, v kakem nalaže za to pripravljene loncu. V 14. dneh je sir dober za uživanje. (Po »Oost.«)

+ Suho pesno listje in krompirjevo kupuje deželno mesto za krmila in sicer za krmilno centralo na Dunaju. Krompirjevka in pesno listje mora biti čisto suho, namreč ne na solncu posušeno, ampak posušeno s pomočjo toplote v sušilnicah, kakor jih imajo n. pr. pivovarne. Ponudbe z navedbo množine in cene tako sušenega blaga je pošiljati na deželno mesto za krmila v Ljubljani. Pripomniti je, da mora biti pesno listje odrezano z glavno, namreč z zgornjim koncem pesne korenine, tako kakor je navada obrezovati sladkorno peso.

+ Žetveni preostanki v zasedenih pokrajinah. C. in kr. armadno višje poveljstvo je sporočilo notranjemu ministertvu, da se pogostokrat naj obračajo deželne in mestne uprave ter drugi interesirani faktorji s prošnjami, naj se jim prepuste razpoložljive zaloge žita v zasedenih pokrajinah. Tozadevni krogi se torej v smislu razpisa c. kr. notranjega ministertva z dne 21. septembra 1916, št. 46.044, opozarjajo, da takih zaprosil ni mogoče vpoštevati iz vzrokov enakomerne preskrbe zahteda. Razen tega so žitni preostanki v zasedenih deželah, potem ko je pokrita potreščina civilnega prebivalstva, do nadaljnega določeni izključno samo za namene vojaške uprave.

+ V Bosni in Hercegovini sta bila doslej dva brezmesna dneva, a zdaj so jih odpravili. To sta zdaj edini deželi v monarhiji, kjer nimajo nič brezmesnih dni.

Književnost.

— »Carniola« ima v 3. zvezku 7. letnika naslednjo vsebino: Dr. Milko Kos. Opazke h kronološki vrsti tržaških škofov v srednjem veku. Dr. Franjo Bučar. Popis knjiga, koje su izašle u jugoslavenskoj protestantskoj tiskari u Urachu - Tübingenu u XVI. stoljeću. (Konec). Dr. Janko Ponebšek. Naše ujede, (nadajevanje). Slovstvo. A. Penck. Die österreichische Alpengrenze. (F. S.) Zapiski. I. Vrhovnik. Dalmatinova biblija in katoliški duhovniki. — I. Vrhovnik. O Kastelčevem sv. pismu. Društveni vestnik. Novi udje. Slike: Lesna sova, stran 193. — Kocogoga sova, stran 211. — Noga lesne in grahaste sove (tab. V.) — Noga bele sove (tab. VI.)

Razne stvari.

* Umrl je na Dunaju bivši vseučiliški profesor botanike pl. Wieser. Član gosposke zbornice. Bil je 79 let star.

* Nesroča na železnici. Blizu Berolina sta trčila dva železniška vlaka. Enajst potnikov je bilo ubitih, petnajst pa ranjenih; več voz je bilo popolnoma razbitih.

* Čevlji. Med avstrijsko in med ogrsko vlado se vrše pogajanja zaradi ustanovitve centrale za čevlje. Tudi se boste obe vladi potrudili, da bi Nemčija zopet dovolila izvoz čevljev v našo monarhijo, kar bi pri nas znižalo zdaj izredno visoke cene za čevlje.

* Stegarsko oproščanje vojaške službe. V ponedeljek 9. t. m. se je začela v Krakovu javna obravnava proti 18 osebam, med katerimi je šest uradnikov mestnega magistrata. Obtoženi so, da so ponarejali črnovojniške legitimacije oziroma posredovali za ponarejenja. Zasllišanih bo kakih sto prič. Razen treh so vsi obtoženci v preiskovalnem zaporu.

* Škof v Londonu je na velikem ljudskem shodu imel govor, v katerem je obsojal med vojno nastalo nemoralo. Rekel je med drugim, da se v gotovih ulicah v večernih urah ponuja na tisoče deklic, ki so največ-

krat šole 14 do 15 let stara. Vse življenje v Londonu, je rekel škof, je okuženo in greh štrahi po ulicah, da bi se krščanski človek najraje v zemljo pogreznil.

* S sekuro nad Lubimom. Na Dunaju je 40letni delavec Anton Kollmann živel z delavko Rozo Ides, a razumela sta se slabo in se pogosto pretepala. Dne 6. t. m. ponoči je Roza Ides s sekuro napadla Kollmanna in ga večkrat udarila, a ne tako močno, da bi bil izgubil zavest. Videč, da se ji postavi v bran, je zbežala, a dobili so jo hitro. Na policiji je priznala, da je hotela Kollmanna umoriti.

* Yes, yes, yes! Začuden se človek, pri čitanju gotovih inseratov, vprašuje: Kako je mogoče, da vzlic angleški blokadi vtilotapajo v našo državo toliko »pristno« ameriškega yes-pudra, yes-mila in yes-kreme. Vsi ti yes-izdelki veljajo sicer toliko, kakor da so res importirani iz Amerike, v resnici pa izdeluje te predmete lekarnar Erenyi v Budimpešti. Po analizi je dognano, da znaša prava vrednost tega blaga le osem odstotkov cene. Yes, yes, ljudska neumnost je vir bogastva.

* Za četrt milijona oškodovana banka. Pred izjemnim sodiščem na Dunaju se je začela te dni kazenska obravnava, ki bo trajala 10 dni. Obtoženi so: bivši uradnik dunajskega »Bankvereina« Josip Katz, lastnika tiskarne Weishut in Fischer in poslovodja Keller. Obtoženi so goljufije, storjene s tem, da je Katz, ki je za banko naročeval tiskovine in take stvari, pregovoril liferante »Bankvereina«, da so namesto pravih cen postavljali v račune dosti večje cene. Tako prigoljufani denar so si s Katzem razdelili. »Bankverein« je oškodovan za več kakor četrt milijona kron.

* Najlepše ženske. Že starodaven je prepri, katere narodnosti ženske so najlepše. V ameriškem listu »Pacific Rev.« piše Eleanor de Maast: Po mojem mnenju je ženska lepota precej enako razdeljena in je čisto nemogoče trditi, katera dežela ima lepše ženske. Tu odloči pač le osebni okus. Moderne ženske so, kar se tiče obleke, kosmopolitične in je težko razločiti, katera je Francozinja, Italijanka, Slovanka ali Španka. Angležinja je izjema. Naj živi še toliko časa v Parizu, v Rimu ali kjersibodi zunaj svoje domovine, povsod se jo ko spozna, da je Angležinja. Slovanske dame se pa znajo najhitreje akomodirati deželi, v kateri žive in je čisto nemogoče pri Slovanki, živeč več mesecev v Parizu, v Londonu ali v Rimu, spoznati, da ni domačinka.

* Zaljubljena Dunajčanka. Prav čedna 20letna Marija Mirbauer je službovala v neki dunajski bolnišnici, v kateri delajo ruski vojni vjetniki. Dne 25. avgusta je dopoldne pred bolnišnično kuhinjo pričlo vseh ljudi objela in poljubovala vjetege Rusa. Črnovojnič Graber, ki je vjetnike nadzoroval, je zaljubljen dekle odpodil. Marija Mirbauer pa mu je zaklicala: »To te nič ne briga! Kdo si pa ti, Jud neumni?« Čez nekaj dni je zapovednik sklical vjete Ruse in jim zabičal, da jim je občevojanje z Avstrijci strogo prepovedano. Črnovojnič Graber se je nato oglašil in je rekel: »Saj niso krivi Rusi, naša

dekleta se jim vsiljujejo.« Povedal je nato ves dogodek z Mirbauerjevo. Tedaj je pa dekle skočilo na črnovojnika in mu dala dve zausnici. Oudavna sodišča, je bila zaljubljena Dunajčanka obsojena na tri dni zapora.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Ivan Bezjak iz bojišča 1 K, rodbina J. Mandeljeva v Ljubljani 20 K, mesto venca v spomin umrlemu dr. Repiču in vaščani iz St. Vida pri Zatični 20 K, kot preostanek zbirke za venec na krsto dr. Rudolfa Repiča. Skupaj 41 K. Srčna hvala!

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

3274 U 267/16-4

V imenu Njeg. Veličanstva cesarja!

C. kr. okrajno sodišče v Kranju je razpravljalo danes v navzočnosti državnega pravdnštva opravitelja g. R. Peterlina, obtoženca Plevela Janeza o obtožbi, katero je dvignil, javni obtožitelj zoper

Plevela Janeza zaradi prestopka po § 14 št. 1 c. n. z dne 7. avgusta 1915 št. 228 d. z. in je po predlogu obtožitelja, naj se kaznuje obtoženec, razsodilo tako: Plevel Janez, Kuhar, rojen leta 1880 v Velesovem, kat. samski posestnik v Velesovem št. 7, nekaznovan

je kriv, da je sredi meseca julija 1916 v Velesovem zahteval za 15 kg masti à 10 K, torej zahteval, izrabljaje izredne razmere, povzročene z vojnim stanjem, za neobhodno potrebne reči očitno čezmerne cene, s čemur je zakrivil prestopok po § 14 št. 1 c. n. z dne 7. avgusta 1915 št. 228 d. z.

in se obsodi po § 14 cit. nar. z uporabo § 266 k. z. v 24 ur zapora in 50 K denarne kazni, v slučaju nelzterljivosti v nadaljnjih 5 dni zapora, po § 399 da plača kazenske stroške. Kranj, dne 6. oktobra 1916. Dev.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Najbolje bezn.
Čistilo za zobe

Seydlin

izdaje O. Seydl
Štarijeva ulica 7.

Komik dr. Ing. Hirsch, Olomouc. Kemično-tehnična preiskava je izpricala, da je »Seydlin« prav izvrstno uporabna čistilna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkužuje.

+

Marija in Marija Kune naznanjata v svojem in imenu svoje rodbine vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša dobra in preljuba hčerka, oziroma sestra, tetka in svakinja

Silva

v cvetoči mladosti 17 let, po kratki bolezni, previdena s tolažili sv. vere, udano v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice bo jutri v četrtek dne 12. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Tržaška cesta št. 45, na pokopališče k Sv. Križu. Drago rajno priporočamo v prijazen spomin!

V LJUBLJANI, dne 11. oktobra 1916. 3267

Ivan posebnega obveščila.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vseh, ki trpi na trajnem kašlju. 2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom osedre. 3. Vdružljivi, katerim Sirolin znatno olajša naduha. 4. Širokuzni otroci, pri katerih vplinja Sirolin z ugodnim vapiem na splošni počutek.

Šivilje

dobro iznajen, se sprejema takoj
Nunška ulica št. 12, Jankovčan.

posestvo

in napredni, radi družinskih razmer v del-
javnosti kraja blizu Slovenije posojilo na
Kranjskem. — Podružbe pod „Vojna
prilika“ št. 2277 na upravn. »Slov. Narod«

klavir

Kje, pove uprav. »Slov. Narod«.

Brivec

vojašine prost, 156 mesto ali v
najem hrčevico, za iznaj. 3263
Kdo, pove uprav. »Slov. Narod«.

Begunka.

Gospo ali gospodine brez otrok z imovino,
sprejme na hrano in stanovanje, tuji proci
samostojni kuhni, soproga država, uradnika z
otroki, ker je njen soprog v vojni, v polt.
okrajju Kočevje. 3293

Podružbe na upravn. »Slov. Narod«
pod „begunka 3293“.

Soba s pohištvom

kupinjo, elektr. luč, se odda družini
brez otrok v Poljanah, Štajersko,
za 65 K mesečno.

Več se izve na pošti v Pol-
janah. 3265

Pestunja

(14—16 letno zdravo dekle), katere
ima veselje do domačega dela, se
oddaje k otroku. 3289

Kje, pove uprav. »Slov. Narod«.

Trgovine

z poštami kartami
dobe zastoj cenik o krasnih novostih
po brezkonkurenčnih cenah. 3161

Zaloga razglednic Miroslav Eisen-
menger, Dunaj XV, Löhrgasse 4.

Spretno

• krojaške pomočnike •
za veliko delo sprejme 3262

Jos. Rojina, Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

Kupi se

• hiša •
z malim posestvom v bližini Ljub-
ljane ali večje žel. postaje. 3278

Podružbe na upravn. »Slov. Nar.«
pod „hiša s posestvom/3278“.

40 kron nagrade

dobi, kdor preskrbi takoj uradniški
begunski družini iz Gorice nemoblo-
vano stanovanje v mestu obstoječe
iz kuhinje, dveh sob in pritličine v
svrhu pošiljanja otrok v šolo.

Podružbe pod „V. G. 3222“ na
upravn. »Slov. Narod«. 3281

Nove poštno pristojbine

in kolkovne lestvice,
se dobijo

v „Narodni knjigarni“ v Ljubljani,
Prešernova ulica,

po 20 vin., s pošto po 25 vinarjev.

Spretno 3280 kontoristinja

znalica slovenskega baker tudi nemšč.
jezika v govoru in pisni, določa stroj-
stvo in nosilce strojnarstva, bolj
prejemala svoje službe.

Kdo, pove upravn. »Slov. Narod«.

Suhe gobe

gobe in rdeče detelje, kumpa, janež, repna,
korenjova, razna travca in druga domača
spozna, pranje vode kolbertov vse vrste
dobrih prilikov kupuje Slov. a. G.
Kranj. Ljubljana, Vojna ulica št. 22.
3298

Krepki

delavci

ali 3391

delavke

se sprejmejo v skladišču
Mestne aprovizacije pri
Mühlsteinu.

Lasne kite

najboljše kakevosti po 7, 9, 12
in 16 kron; lasne podloge in
mrežice vseh vrst; „Meril“, barva
za lasce in brade od Dr. Bradica
po 2 in 4 K, lasne vede in masti;
Sampson za uplivanje las, šminke
in puder poznani l. t. d. priporočata

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpletanja v vojaško
službovanje je lokalni odprt samo za
področje blaga in sicer vsaki dan samo
od 9 do 11 in v nedeljo od 9 do 11
ure dopoldne.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najbolje priznana

Tanno-chinin tinktura

za lasce

katere okrepčuje lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodilom K 1-20.
Razpeliha se s obratno pokro ne manj kot
dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. ml., medicinal. vin, specializir-
tan, najfinjših parfumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Mikana Leusteka

v Ljubljani Bežičeva cesta št. 1.

poleg novega najemnega Fran. Jožefovega
jub. mostu. 18

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi
člani bojniških blagajn (tuzne železnice,
c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. ško
blagajne v Ljubljani).

Kdor hoče svojim sorodnikom na bojnem polju
s posebno praktičnim

ljubezenskim darilom

napraviti veliko veselje, ta naj naroči mojo ceneno

vojno garnituro,

ki sestoji iz naslednjih, za vojaka nepogrešljivih
potrebni predmetov:

- 1 armadno zapesitno uro z radijskim ka-
zalom, ki se sveti ponoči, dobro loča an-
kerica s 3 letno garancijo.
- 1 vojniška žepna svetilka z baterije, elektri-
čna luč v žepu,
- 1 hrčevskega aparata, v elegantni izvedbi, s
katerim se hitro in dobro obuje,
- 1 vojnega žepnega kromida, ki da takoj
ogledati pri vojni in dolga, brez upotrebe brenčij,
- 1 vojniška kabanica, ki jo nosijo vsi vojniki,
vijolčno, brez žepa, brez ovratnika, z lastnim
povlačnim vrvom,
- 1 vojniška žepna torbica, s katero se
z 3 ročaji in 3 zapirali.
- 1 vojniška črna kožna torbica in dodatni
zapravi.

Ti predmeti, posamezno kupljeni, bi stali 30 K,
le radi obilne zaloge dobivajo vojniški
garnituro, vse gor omenjene predmete, za
samo 20 K

po povzetju (vojne polje s pridržanjem).

Johann Knap, Dunaj, III. 222
Löhrgasse Nr. 37 a. 325

Stampilije

vseh vrst za urade,
društva, ingovce itd.

Jos. Černe,
gostar in izdelovatelj
kavčevskih stampilij

Ljubljana, Dvorski trg št. 1.
Ceniti franke. Ceniti franke.

Sablona s 16 monogrami, pri-
merna za namizno prlo, servle-
to, žepno robce in vseh vrst
perila se dobiva pri

TONI JAGER

Ljubljana, Zidovska ulica št. 5.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

potrvalcev streh in klepar, vpeljalec
streljavodov, ter instalater vodevodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporočata se sl. občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
krivanje z angleškimi, francoskimi in
tuzemskimi škrljcem z

asbest-cementnim škrljcem (Eternit) patent Natschek
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
parska dela v priznane solidni izvršitvi.
Hišna in kuhinjska oprava. Posteljična posoda
Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Jos. Rojina

medni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške uniforme:

po meri v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mostni trg 15

priporočata svoje veliko izber
delničkov in odličnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Mrastovi in bukovi pragarji

(svetarji) na tabornike ali poznajoče dobave se kupijo, oziroma
se hče sprejeti domači nakupovalce pragarjev.

Podružbe pod „Demerode Verbindung R. 9878“ na Haasenstein &
Vogler A. G., Dunaj I., Schulerstrasse št. 11. 3244

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporočata svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji

za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti

Prva lička štedionica v Gospiču :

oddaja v najem svoji hotel „LIKA“

od 1. listopada 1916 na tri leta ev. na pet let.

V najem se odda sledeče prostore:

V pritličju je restavracija s 4 vsprejemnimi raznimi prostori, nadalje ku-
hinja, izba, drvarnica, 2 kleti, shramba ter ledenica na dvorišču.

V prvem nadstropju 17 raznih sob z eno kopalnico in vse podstrešje.

Vsa zgrada zavzema prostora 7004 kvadratnih metrov, v sredini mesta
na najlepšem in prometnem kraju. Ves hotel je razsvitljen z acetil, svetilkami.

Pohištvo v spalnih sobah oziroma pohištvo tudi v jedilnih sobah je last
najemodajalca. 3290

Natančneje pogoje najema kakor vsa druga vprašanja pojasnjuje

ravnateljstvo „Prve Ličke štedionice“.

ALFONZ BREZNIK učitelj Glas. Matice in edini zapri- Zeni strokovnjak c. kr. dežel. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg 15.

858 (nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša trdka in izposojevalnica

klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsoga
glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösen-
dorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder
Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh
modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z
angleške penavljajočo mehaniko. 10 letna postavno
obvezna garancija. Najemina najnižja. Zamena naj-
ugodnejša. Uglaševanje ter popravila strokovno in ceno.

Ker imam zgoraj navedene prve fabrike izključno lo-
jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom izklju-
čitvov in navideznega „pofelna“ pri krčičih, ki se
dronejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni
jedenega pomembnega fabrikata v zalogi.

Mestna branilnica ljubljanska

LJUBLJANA

Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Koncem leta 1915 je imela vlog K 48.500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1.330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Posejji na zemljišča in posestva na Kranjskem proti 5%
liven Kranjske pa proti 5% obrestim in proti najmanj

1% oziroma 1/2% odplačevanja na dolg.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz **edine slovenske**
tovarne v Ljubljani

išče se
- postrežnico -

ki govori nemški in zna dobro likati.
Frančiškanska ul. št. 2. III. nad.
desno. Predstaviti se je od 10 do 12 dop.

**Kupim okrogel
kostanjev
orehov
les.**

Ponudbe na poštni predal 151,
Ljubljana. 3056

Najnižje cene, Dobro blago!

Modni salon F. Harborič

z Mildner nasled.

Ljubljana, Mestni trg šte. 7.

pridoroča svojo veliko zalogo dunajskih modelov

svilnatih in velour klobukov, kinčanih

in praznih oblik, cvetlic, peres i. t. d.

Vedno velika izbira šalnih klobukov.

Faoravila točno in cenovno.

išče se
prazno sobo

za gospoda s 1. novembrom t. l.
Ponudbe pod „prazno/3229“ na
upravn. »Slov. Naroda«. 3223

Trgovski sotrudnik

(ali poslovodja), kateri je več samostojno voditi manufakturno trgovino, se takoj sprejme. 3170

Cenjene ponudbe pod „Prva mož 2915/3170“ na uprav. »Slov. Naroda“.

Baterije

in hilze za elek. žepne svetilke

po najnižji ceni pri

K. A. KREGAR, Ljubljana, sv. Petra cesta 21-23.

Edina največja razpošiljalnica baterij in elektr. žepnih svetilk na Kranjskem.

V vojno odhajajoči

ne zabite na najvažnejšo oskrbo, na sklenitev vojnega življenjskega zavarovanja za dobo 1 leta.

Zavarovanje velja za vsak slučaj smrti, tedaj tudi za smrt v vojni ali na posledicah taiste. — Zdravniške preiskave ni potreba. Že na bojnem polju se nahajajoči sklenejo lahko zavarovanje od tam. — Ravno tako lahko zavarujejo sorodniki svojce, upniki svoje dolžnike brez vednosti in privoljenja taistih.

Družba sklepa pa tudi navadna življenjska zavarovanja, v kojih je vojna nevarnost brez vsakere doklade k običajni premiji v polnem obsegu ršeta.

Končno sklepa družba tudi vojna nezgodna zavarovanja za dobo 1 leta za slučaj v vojni pridobljenih nezgod ali bolezni.

Brezplačna in takojšnja pojasnila daje:

Generalni zastop c. kr. priv. zavarovalne družbe
„AVSTRIJSKI FENIKS“

v Ljubljani, Sodna ulica št. 1.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 126

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, kumnatni modroci, otroški vozički itd.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Najcennostneje blago.

Želod, divji kostanj

in druge poljedoljske produkte
v vsaki množini kupuje

A. GROTWALD, trgovina s semeni,
Dunajsko Novemesto, Spodnje-
avstrijsko. 9682

Še se dobi:

barhente, flanele, žamet, kasa-
faso, sukno za obleke, zofire itd.

Razpošilja Jaroslav Marek, Bistra
pri Novem mestu na Motuži, Češko.

20 m barhenta, ostanek . . 72 K,

20 m flanele, „ . . 62 K.

20 m zefirja, blaga za obleke 56 K.

Od ostankov se ne pošiljajo vzorci.

Gonoktein.

Najnovejše, izkušeno sredstvo
brez vbri gavanja proti kapavcu (tri-
perju), belemu toku, črevesnemu in
mehurnemu katarju itd., priznan na
klinikah in uveljan na teh le zdrav-
niških znanstvenih receptarijih za
leto 1915. 2150

Berliner Rezept-Taschen-
buch für Praktische Ärzte na strani
17 in 128. Berliner Allgem. med.
Zentral-Zeitungsrezept-Taschenbuch
na strani 5. Budapest Orvosi Zseb-
naptár es Köziköny na strani 12 in
153. Prommes Oesterreich. Med.
Kal. und Rezept Taschenbuch na str.
53 in 129. Leipziger und Wiener
Therapeutische Leistungen. Let. 1913
na strani 65. Praški receptarij čeških
zdravnikov na strani 171. Prager
Rezeptarium des Zentralvereines
deutsch. Ärzte in Böhmen na str. 172
z opazko: Da es die Magenschleim-
haut nicht alteriert, besonders beim
längerem Gebrauche wie bei Cystitis
zu empfehlen. Schnirers Taschen-
buch der Therapie na str. 280. Stein
Schneiders Arztlicher Taschenka-
lender. Verzeichnis der neuesten Arz-
reimittel na str. 28. Wiener Rezept-
Taschenbuch für praktische Ärzte na
str. 17 in 222. Wiener Rezept-Ta-
schenbuch für Zivilärzte na str. 127.
Würzburger, die Nebenwirkungen
der modernen Arzneimittel. VII. Gruppe
Na str. 157. GONOKTEIN ne kviri
želodca, na draži ledvic in ne izvija
toksičnih exanthem. Dobi se v vseh
večjih lekarnah. Skatlička K 6—
Zahtevajte literaturo in prospekt.

Ljubljana: Lekarna Trnovec.

Zagreb: Lekarna „Salvator“ S.
Mittelbach, Jelencov trg.

Proizvaja: Farmakološko-kemični labora-
torij „NERA“, Praga-Vrbovice 552.

Dobavitelj vojnega ministarstva in
Vojno zdravstvenega združenja.

VRVICE

iz švedske celuloze za pošne zavoje, s
konopnim medstavkom za šivanje vroč,
z žičnim medstavkom za povezave tež-
kih zabejev dobavlja najcenejše in naj-
kulantnejše

Silvia, veletrgovna Nové Benatky n. Jiz.

Vzorci zastoni in franko. Telefon šte. 18. Prekupcem popust.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam
najbolj priljubljeni, lični in najboljše
kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goyssovski čevlji za turiste, higijentni
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

NA PRODAJ
sta pod ugodnimi pogoji
v sredini mesta v Krškem
dve hiši z gospod. poslopjem.

V hišah se nahajajo gostilna, kavarna in zaloga piv-
ter zasebna stanovanja. — Gostilniški prostori so zelo pripravno
razdeljeni; poleg hiše se nahaja velik zaraščen senčnat vr-
zidano kegljišče. V gospodarskem poslopu se nahajajo hlevi
za domačo in tujo živino, velika ledenica, skladišče in tri sobe
za posle. — Radi njih razsežnosti in po legi pa sta hiši tudi
pripravni za izvrševanje mesarije, pekarije ali katerokoli
bodi trgovine. 3224

Ker lastnik radi bolezni posestva ne more nadzorovati,
proda isto po zmerai ceni!

Kupcem daje pojasnila lastnik **Valentin Seognetti,**
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6.

JADRANSKA BANKA

Delniška glavica: K 8,000.000.—

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Rezerve: okrog K 1,000.000.—

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4 1/2 %.
Vloge na tekoči in firo račun proti najugodnejšemu
obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na mora-
torij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valuta, vrednostne papirje itd. in sročke
c. kr. razredne loterije.

Centralna:
Trst.
Podružnice:
Dubrovnik
Dunaj
Kotor
Metković
Opuzja
Spiljet
Šibenik
Zadar

NEKONTA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.
IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.
DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.
PREVEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzojavni naslov: JADRANSKA.

Telefon št. 257.

Prodaje se:
molzna krava
in trije konji
 po 3 in 9 let, ter 18 mesecev (rudeči čimeljni). Ljubljana, Poljanska cesta št. 55. 3259

Prestora, dvosedeln, zaprt
VOZ in kočija
 se ceno prodasta. 3193

Praga se v **Frančiškanski ul. št. 8.**
 Tam se tudi odda dobro ohranjen
bolniški stol.

Za takojšen vstop se iščeta
 dobro izurjena

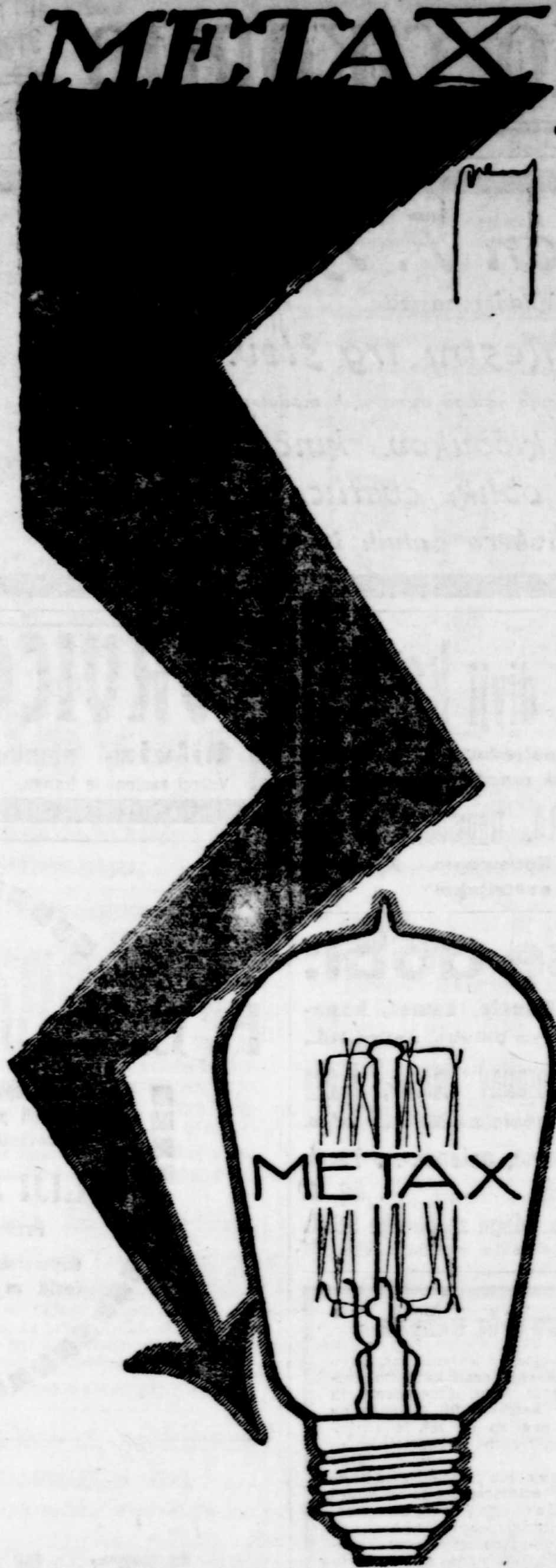
kolar
 in 3822
kovač.

Ponudbe z navedbo plače naj se pošljejo pod „S. N. 3822“ na uprav. „Slov. Naroda“.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
 Kasne 2852
BLUZE plašče, jopice, krila, kostume, nočno halje, perilo, modne predmete, sportske klobuke in stanki. Zelo solidna trdka:
M. Kristofič - Bučar
 Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
 Fine
 otroške oblekce
 in kratne oprave. "

Adrija
 drogerija, fotomanufaktura
 Ljubljana,
 Selenburgova ulica št. 5.
 priporoča velike zaloge
 desinfekcijskih preparatov kakor:
 Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbolovo kislino, karbolovo apno itd. itd.
 Velika zaloga fotografskih potrebin in aparatov.

Velika zaloga najmočnejših stankov.
Klobuke cilindre in čepice
 v najnovjših fasonah in v veliki izbiri
 priporoča
IVAN SOKLIČ.
 133
 Pristni Panama-stanki od 8 K do 50 K.

Damske klobuke
 v največji izbiri priporoča
MINKA HORVAT, modistka
LJUBLJANA, Stari trg št. 21.
 Popravila najceneje. 2954 Popravila najceneje.

Modni salon
Stuchly-Maschke
 Židovska ulica št. 3.
 Dvorski trg 1.
 Ljubljana.
 Priporoča najnovije
 zimske klobuke, Velour,
 pliš in baržun. oblike.
 Velika izbira
 :: športnih čepic ::
 za dame in deklice.
 Solidno blago. Priznane nizke
 cene. Popravila točno in ceno.
 Žalni klobuki večno v zalogi.
 Zunanja naročila na izbiro 3 obratno pošto.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

ki priobčujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišča in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 118
 „TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in nestranakarski ilustrirani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.
 „TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, bravnica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.
 „TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrt leta K 3.— pol leta K 6.— in celo leto K 12.—
 Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrirani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškercu ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj!
 Pošljite nam svoji naslov in pošljemo vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in poštne prosto na ogled.
Upravništvo lista „TEDENSKA SLIKE“
 Ljubljana, Frančiškanska ulica 10/L.

Anton Bajec
 umetni in trgovski vrtnar
 zaznanja št. p. z občinstva, da se nahaja njegov 132
cvetlični salon
 samo pod Jrančo št. 2.
 poleg Cevljarskega mostu.
 Velika zaloga suhih vencev.
 zdelovanje šopkov, vencev, trakov itd
 Zunanja naročila točno.
 Vrtmarija na Tržaški cesti št. 34.

Svoje častite odjemalce
 vljudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem, ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi ne popravljati orožja.
 Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.
Fran Sevčik
 puškar in trgovec z orožjem
 v Ljubljani.
 134

Učiteljica
 daje privatne ure v predmetih za ljudske in meščanske šole. 3259
 Pismene ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“ pod „Pouk/3259“.
Prodaja se hiša
 v Kranju na Glavnem trgu, dvonadstropna z lepimi trgovskimi lokali, na najbolj ugodnem prostoru, tako da je za vsako trgovino uspeh zagotovljen.
 Vprašanja je nasloviti na upravo „Slov. Naroda“. 3268

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
 Delniška glavniča 6.000.000 krog.
Stritarjeva ulica št. 2.
 Rezervni fondl okroglo 1.000.000 kron.
 Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.
 Javni odsek. Sprejema vloge na hipoteko in na tobošni račun in jih obravnava najugodnejše.
 Promene ogradnih hipoteknih kreditov s K 5.—, izrekanje 15. novembra 1916. Glavni dobitnik K 40.000.—
 Promene kreditov avstrijskega zemlji. kreditnega zveza s K 6.—, izrekanje 15. novembra 1916. Glavni dobitnik K 90.000.—